

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут
менеджменту, економіки та фінансів

Кафедра менеджменту

Волкова Алла Костянтинівна

Кваліфікаційна робота

на тему: **«Управління інвестиційною діяльністю
організації»**

(на прикладі ТОВ «АТБ-Маркет» магазин «Продукти-1111»)

ГрупаТУбц-8-20-Б₁УБ(4,6здс)

Спеціальність: 073 Менеджмент

Спеціалізація: Економіка та управління бізнесом

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

*Дипломна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів, текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело*

Науковий керівник

Кандидат

економічних наук, доцент

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Допущено до захисту в ЕК

Завідувач кафедри

Д.е.н., професор

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

А.К. Волкова

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Є.Я. Бортяна

(прізвище та ініціали)

(підпис)

І.І. Каліна

(прізвище та ініціали)

Київ 2025 р.

АНОТАЦІЯ

Волкова А. К. «Управління інвестиційною діяльністю підприємства» (на прикладі ТОВ «АТБ-Маркет» магазин «Продукти-1111») – кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «Бакалавр» за спеціальністю «Менеджмент», спеціалізація «Економіка та управління бізнесом». – ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» Навчально-науковий інститут менеджменту, економіки та фінансів.

У магістерській роботі проаналізовано теоретичні засади аналізу інвестиційної активності підприємства, а саме: зміст поняття «інвестиція» та «інвестиційна діяльність підприємства», сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства, особливості забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств. Здійснено аналіз інвестиційної активності у ТОВ «АТБ-Маркет» та оцінити її ефективності.

Економічно обґрунтовано та визначено очікувані результати щодо вдосконалення інвестиційної діяльності мережі «АТБ-Маркет». Описано практичні аспекти впровадження механізмів управління маркетинговою політикою ТОВ «АТБ-маркет», а саме напрями та заходи підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АТБ-Маркет».

Ключові слова: інвестиція, інвестиційна діяльність, конкуренція, маркетингова політика.

ANNOTATION

Volkova A. K. «Management of the investment activity of the enterprise» (using the example of LLC "ATB-Market" store "Products-1111") – qualifying work on manuscript rights.

Qualification work for obtaining an educational degree «Bachelor» in the specialty «Management», specialization «Economics and business management». – PJSC «Interregional Academy of Personnel Management» Educational and Scientific Institute of Management, Economics and Finance.

The master's thesis analyzed the theoretical foundations of the analysis of the investment activity of the enterprise, namely: the meaning of the concept of "investment" and "investment activity of the enterprise", the essence of investments and investment activity of the enterprise, the peculiarities of ensuring the investment and innovation activity of enterprises. An analysis of investment activity at ATB-Market LLC was carried out and its effectiveness was assessed.

The expected results regarding the improvement of the investment activities of the "ATB-Market" network have been economically substantiated and determined. The practical aspects of the implementation of marketing policy management mechanisms of ATB-Market LLC are described, namely directions and measures to improve the investment efficiency of ATB-Market LLC.

Key words: investment, investment activity, competition, marketing policy.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	12
1.1. Зміст поняття «інвестиція» та «інвестиційна діяльність підприємства»	12
1.2. Сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства.....	18
1.3. Особливості забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств.....	33
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ У ТОВ «АТБ-Маркет».....	44
2.1. Загальна характеристика організаційно-економічної діяльності підприємства.....	44
2.2. Аналіз інвестиційної діяльності на підприємстві «АТБ-Маркет» та оцінка її ефективності.....	51
2.3. Економічне обґрунтування та очікувані результати по вдосконаленню інвестиційної діяльності мережі «АТБ-Маркет».....	53
РОЗДІЛ 3 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ПОЛІТИКОЮ ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»	60
3.1. Напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АТБ-Маркет».....	60
3.2. Заходи з удосконалення стратегії розвитку ТОВ «АТБ-Маркет».....	66
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	76
ДОДАТКИ	81

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлена кількома ключовими факторами, а саме:

- в умовах ринкової економіки підприємства повинні шукати нові способи підвищення своєї конкурентоспроможності, і управління інвестиціями є важливим інструментом для забезпечення довгострокового розвитку;

- у сучасному світі технологічні зміни відбуваються надзвичайно швидко, і підприємствам необхідно інвестувати в нові технології, щоб залишатися конкурентними на ринку;

- інвестиційна діяльність допомагає підприємству не тільки залишатися на плаву, але й розширювати свої операції, розвивати нові продукти та послуги, виходити на нові ринки;

- в умовах постійно мінливого економічного середовища, важливим стає грамотне управління ризиками, пов'язаними з інвестиціями. Ефективне управління інвестиційною діяльністю дає можливість мінімізувати ризики і отримати максимальний результат від вкладених коштів;

- для багатьох підприємств питання залучення зовнішніх інвестицій є ключовим для розвитку. Правильне управління інвестиційною діяльністю робить підприємство привабливим для інвесторів.

Таким чином, тема дослідження управління інвестиційною діяльністю є надзвичайно актуальною в умовах сучасної економіки, оскільки ефективне використання інвестиційних ресурсів сприяє стійкому розвитку підприємств, підвищенню їх конкурентоспроможності та фінансової стійкості.

Інвестиційна діяльність підприємства охоплює широкий спектр питань, пов'язаних з вибором інвестиційних проектів, плануванням інвестицій, фінансуванням, оцінкою ризиків та ефективності інвестицій. Це вимагає системного підходу до управління, що включає як внутрішні, так і зовнішні аспекти [5].

Управління інвестиціями залежить від макроекономічних умов, таких як інфляція, процентні ставки, зміни валютних курсів, податкова політика та політична стабільність. Ці чинники впливають на рішення підприємства щодо інвестицій і визначають стратегію розвитку.

Важливою особливістю інвестиційної діяльності є високий рівень ризиків, пов'язаних як з непередбачуваністю ринкових умов, так і з технологічними змінами або правовими обмеженнями. Управління інвестиційними ризиками стає ключовим завданням, оскільки помилки можуть призвести до фінансових втрат.

Інвестиційні проекти повинні бути ретельно оцінені з точки зору їх окупності, рентабельності та терміну повернення вкладених коштів. Це вимагає застосування різних методів фінансового аналізу (NPV, IRR, термін окупності тощо), що є важливою частиною управлінського процесу [13].

Інвестиційна діяльність передбачає пошук та оптимізацію джерел фінансування, як внутрішніх (прибуток, амортизаційні відрахування), так і зовнішніх (кредити, облігації, акції, венчурний капітал). Кожне джерело фінансування має свої особливості та вимоги, що впливає на загальну фінансову стратегію підприємства.

Інвестиційні рішення повинні бути узгоджені із загальною стратегією розвитку підприємства. Це означає, що інвестиції повинні сприяти досягненню довгострокових цілей компанії, таких як підвищення ринкової частки, вихід на нові ринки або розвиток нових продуктів [13].

З урахуванням цих особливостей, управління інвестиційною діяльністю підприємства є складним і важливим процесом, який потребує стратегічного підходу та високого рівня компетентності у фінансовому управлінні.

Метою даного дослідження є розробка теоретичних та практичних рекомендацій для підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Об'єкт дослідження – інвестиційна діяльність підприємства, що

включає всі процеси, пов'язані з плануванням, реалізацією та контролем інвестиційних проектів, а також джерела фінансування та форми інвестицій.

Предмет дослідження – методи та інструменти управління інвестиційною діяльністю підприємства, а також їх вплив на фінансовий стан, конкурентоспроможність і довгостроковий розвиток підприємства.

Реалізація мети передбачає виконання таких **завдань дослідження**:

1. Проаналізувати теоретичні засади аналізу інвестиційної активності підприємства, а саме: зміст поняття «інвестиція» та «інвестиційна діяльність підприємства», сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства, особливості забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств.

2. Здійснити аналіз інвестиційної активності у ТОВ «АТБ-Маркет» та оцінити її ефективності.

3. Економічно обґрунтувати та визначити очікувані результати щодо вдосконалення інвестиційної діяльності мережі «АТБ-Маркет».

4. Описати практичні аспекти впровадження механізмів управління маркетинговою політикою ТОВ «АТБ-маркет», а саме напрями та заходи підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АТБ-Маркет».

Методи дослідження. У ході дослідження використовувалися: такі методи:

- фінансовий аналіз використовується для оцінки фінансового стану підприємства, ефективності інвестиційних проектів;

- аналіз ризиків дозволяє ідентифікувати потенційні ризики, які можуть вплинути на інвестиційні проекти, та розробити стратегії для їх мінімізації;

- метод синтезу використовується для поєднання різних теоретичних аспектів інвестиційної діяльності в єдину концепцію. Він дозволяє систематизувати отримані дані та створити цілісну модель управління інвестиціями;

- метод порівняння різних інвестиційних проектів та методів їх оцінки дозволяє вибрати найефективніший варіант для підприємства. Також

можна порівнювати практики управління інвестиціями на різних підприємствах або в різних галузях для виявлення найкращих підходів.

Ці методи дозволяють дослідити управління інвестиційною діяльністю комплексно і глибоко, що допомагає в ухваленні ефективних інвестиційних рішень.

Для дослідження управління інвестиційною діяльністю підприємства використовуються різні **методологічні та теоретичні підходи**, які допомагають розробити стратегії й прийоми для ефективного управління інвестиціями. Основу дослідження складають такі підходи:

- системний підхід – розглядає підприємство як сукупність взаємозалежних елементів, де інвестиційна діяльність є однією з важливих складових. Цей підхід дозволяє аналізувати інвестиції не окремо, а як частину загальної системи управління підприємством;

- стратегічний підхід – акцентує увагу на довгостроковому плануванні інвестицій, що пов'язано з розвитком підприємства в умовах конкурентного середовища. Він базується на оцінці ринку, аналізі ризиків та визначенні пріоритетних напрямків інвестування;

- економічний підхід – зосереджений на оцінці ефективності інвестицій. Основними методами є аналіз витрат і вигод, визначення рентабельності інвестицій, розрахунок чистого приведенного доходу (NPV), внутрішньої норми дохідності (IRR), строку окупності та інших показників;

- фінансовий підхід – включає управління фінансовими потоками підприємства з метою забезпечення необхідного рівня інвестицій. Фінансові ресурси, їх розподіл та контроль за використанням є важливими складовими цього підходу;

- ризик-менеджмент – приділяє увагу управлінню інвестиційними ризиками. Включає ідентифікацію потенційних ризиків, їх оцінку та розробку заходів для їхнього мінімізації.

Всі ці підходи формують комплексну методологічну та теоретичну основу для управління інвестиційною діяльністю підприємства,

забезпечуючи можливість розробки ефективної інвестиційної стратегії.

Наукова новизна дослідження полягає в: розробленні нових підходів до управління інвестиційними ризиками; удосконаленні методів оцінки ефективності інвестиційних проєктів; аналізі впливу цифрових технологій на інвестиційну діяльність. Ці елементи наукової новизни допомагають не лише вдосконалити теоретичні основи управління інвестиційною діяльністю, але й забезпечити їхнє практичне застосування на підприємствах, що працюють у різних галузях.

Практичне значення дослідження полягає в:

1) оптимізації управлінських рішень. Розроблені методики та підходи можуть бути використані керівниками підприємств для підвищення ефективності управління інвестиціями, оптимізації структури інвестиційного портфеля та вибору найбільш доцільних інвестиційних проєктів;

2) покращення фінансових результатів. Запропоновані моделі та інструменти дозволяють підвищити рентабельність інвестиційних проєктів і зменшити фінансові ризики, що безпосередньо вплине на збільшення прибутку та фінансову стійкість підприємства;

3) удосконалення процесу планування інвестицій. Практичні рекомендації з планування та реалізації інвестиційної стратегії сприяють більш точному прогнозуванню інвестиційних витрат і доходів, що дозволяє ефективніше використовувати ресурси підприємства;

4) підвищення конкурентоспроможності. Впровадження інноваційних підходів до управління інвестиціями дозволить підприємствам оперативно реагувати на зміни ринкових умов і залишатися конкурентоздатними у своїй галузі.

Загалом результати дослідження можуть бути впроваджені в практику підприємств різних галузей і використовуватися як основа для розробки стратегічних рішень у сфері інвестицій.

Експериментальна база дослідження: ТОВ «АТБ-Маркет», Продукти – 1111).

Структура та обсяг магістерської роботи складається зі вступу, трьох розділів із підрозділами, висновків, списку використаної літератури (59 найменувань) та додатків. Робота містить 7 таблиці і 8 рисунки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Зміст поняття «інвестиція» та «інвестиційна діяльність підприємства»

Інвестиції є важливою складовою економічного процесу, що визначається активним використанням фінансових ресурсів з метою досягнення певного фінансового чи економічного результату. Основні характеристики інвестицій включають направлення фінансових коштів у різні види економічної діяльності з метою збереження і зростання їх вартості. Вони використовуються як на макроекономічному рівні (управління національною економікою), так і на мікроекономічному рівні (в управлінні підприємствами та домогосподарствами) [28].

Сучасний розвиток української економіки підкреслює важливість інвестицій як ключового чинника для стимулювання економічного зростання, розвитку і модернізації виробництва, підвищення конкурентоспроможності та покращення життєвого рівня населення. Інвестиції сприяють формуванню нових ринків, створенню робочих місць та розширенню інфраструктури, що сприяє загальному економічному зростанню країни.

Поняття інвестицій може мати різні визначення залежно від контексту та підходу авторів. Однак, загальною характеристикою інвестицій є використання фінансових ресурсів для придбання чи створення активів з метою отримання прибутку чи збільшення капіталу у майбутньому. Основні аспекти інвестицій, які часто враховуються, включають:

- цільове використання фінансових ресурсів. Інвестиції передбачають спрямування грошових коштів чи інших ресурсів на покупку чи створення активів, які в майбутньому можуть принести прибуток або збільшення вартості;
- часовий аспект. Інвестиції здійснюються з метою довгострокового

збільшення капіталу або отримання прибутку через тривалий часовий інтервал;

- ризик і дохідність. Інвестори беруть на себе ризик у сподіванні отримання високої дохідності. Чим вищий ризик, тим потенційно вищий дохід;

- стратегічне значення. Інвестиції можуть мати стратегічне значення для розвитку підприємства, економіки чи суспільства в цілому, сприяючи досягненню важливих цілей і завдань [28].

При оцінці інвестицій важливо враховувати їхній вплив на економічні процеси, структуру виробництва та розподіл ресурсів. Таким чином, розуміння інвестицій як складного фінансового і економічного процесу вимагає комплексного підходу і розглядується в різних аспектах залежно від потреб та цілей дослідження.

У командно-адміністративній системі поняття «інвестиції» часто використовується як синонім до «капіталовкладень». Таке розуміння базується на уявленні про інвестиції як вкладення фінансових ресурсів у виробничі фонди для розвитку економіки та відтворення основних засобів.

Отже, капітальні інвестиції є однією з форм інвестування, що полягає в вкладенні коштів у основні засоби для підвищення виробничого потенціалу і покращення технологічних процесів. Це може включати будівництво нових або модернізацію існуючих виробничих приміщень, закупівлю обладнання та машин, а також інші витрати, пов'язані з фізичним розширенням виробництва.

У той же час інвестиції можуть охоплювати і інші види активів, такі як оборотні кошти (для забезпечення поточної діяльності підприємства), нематеріальні активи (які включають права та технології), а також фінансові активи (інвестиції в цінні папери, акції тощо) для отримання прибутку чи забезпечення фінансової стабільності.

Отже, розуміння інвестицій як комплексного поняття включає різні форми інвестування, що залежать від стратегічних цілей підприємства та умов економічного середовища, в якому вони діють.

Інвестиції, взагалі, можуть бути як довгостроковими, так і короткостроковими. Довгострокові інвестиції, як правильно зазначено, зазвичай включають в себе вкладення коштів у виробничі фонди, основні засоби та інші активи для забезпечення майбутнього росту і отримання прибутку впродовж тривалого періоду.

У той же час, короткострокові інвестиції орієнтовані на заробіток на короткий термін і можуть включати такі активи, як акції, облігації, сертифікати депозитів тощо. Ці інвестиції зазвичай мають менший ризик і меншу потенційну дохідність порівняно з довгостроковими інвестиціями.

Також важливо враховувати, що інвестиції можуть приймати різні форми, не обов'язково фінансові. Вони можуть включати в себе вкладення в рухоме та нерухоме майно, нематеріальні активи (такі як патенти, ліцензії, ноу-хау), а також в різноманітні фінансові інструменти (деривативи, валютні операції тощо). Отже, інвестиції є більш широким поняттям, ніж просто вкладення грошей, і вони можуть приймати різні форми залежно від стратегічних цілей та інтересів інвестора.

Термін «інвестиції» використовується в економічній літературі широко, але визначення може бути нечітким і варіюватися залежно від контексту або автора. Основні аспекти, які варто враховувати при визначенні інвестицій, це:

- інвестиції часто розглядаються як вкладення фінансових ресурсів у різні активи або проекти з метою отримання прибутку в майбутньому;
- у більшості випадків інвестиції орієнтовані на довгостроковий приріст вартості або доходу. Однак є і короткострокові інвестиції, спрямовані на отримання швидкого прибутку;
- інвестиції завжди пов'язані з ризиком, іноді значним, особливо в залежності від виду активу чи проекту. Очікувана дохідність з інвестицій також може значно відрізнятися;
- інвестиції можуть включати в себе фінансові активи (акції, облігації), нерухомість, технології, людський капітал і так далі [38].

Чітке і однозначне визначення інвестицій допомагає в розумінні їх важливості для економічного розвитку і правильному їх використанні в різних галузях економіки.

Поняття «інвестиційна діяльність» може мати різні тлумачення в залежності від контексту і сфери його використання.

У загальному економічному контексті «інвестиційна діяльність» означає вкладення капіталу або ресурсів у виробничі потужності, нові технології, людський капітал або інші активи з метою отримання прибутку або досягнення інших цілей.

На рівні підприємства «інвестиційна діяльність» може включати в себе придбання нового обладнання, встановлення нових виробничих ліній, розробку нових продуктів або послуг, покращення технологій тощо.

З фінансової точки зору «інвестиційна діяльність» може означати розміщення фінансових ресурсів у фондовий ринок, покупку фінансових інструментів (акцій, облігацій, депозитів), нерухомість або інші фінансові активи з метою отримання доходу або збереження капіталу.

В контексті публічного сектора «інвестиційна діяльність» може включати в себе державні інвестиції у соціальну інфраструктуру, освіту, охорону здоров'я та інші галузі з метою покращення якості життя і розвитку економіки.

Оскільки термін «інвестиційна діяльність» має різноманітні використання і тлумачення, точне розуміння його в контексті, в якому він використовується, допомагає уникнути непорозумінь і неправильного застосування в практиці [42].

Розуміння поняття «інвестиційна діяльність» може варіюватися в залежності від правових або етичних документів, які використовуються для його визначення. Закон про інвестиційну діяльність часто визначає це поняття ширше, включаючи різні види інвестицій, що можуть виявлятися в різних формах діяльності, включаючи підприємницькі ініціативи та

інтелектуальні інновації з потенціалом для доходу, або соціальних та екологічних вигод.

Джерелами фінансових коштів для інвестицій можуть бути власні (внутрішні) та залучені ззовні (від зовнішніх інвесторів)

Джерела власних інвестицій формуються за рахунок:

- амортизаційних відрахувань на оборотний основний капітал. Це відрахування, що відображає знос обладнання та інших виробничих активів;
- відрахувань прибутку на інвестиційні потреби. Це частина прибутку, яка не виплачується в якості дивідендів, а використовується для інвестицій;
- інших джерел, що можуть включати продаж надлишкових активів, реорганізаційні кошти тощо.

Джерела зовнішнього інвестування – це кошти, які підприємство залучає зовні для фінансування своїх інвестиційних проєктів, а саме:

- банківські запозичені кошти (позики). Кредити, які беруться у комерційних банках;
- позабюджетні фонди підтримки інвестицій. Державні або міжнародні фонди, які надають фінансову підтримку для розвитку підприємств;
- інвестиційні фонди та компанії, страхові компанії та пенсійні фонди. Інституціональні інвестори, які розміщують свої кошти у різних фінансових інструментах;
- іноземні інвестиції через випуск власних акцій, облігацій та інших цінних паперів. Підприємства можуть залучати іноземний капітал шляхом випуску цінних паперів, що підвищує їхню фінансову базу та можливість розвитку [42].

Ці джерела часто комбінуються для забезпечення достатніх фінансових ресурсів для інвестиційних потреб підприємства.

Основні напрями інвестиційної політики підприємства можна звести до чотирьох ключових категорій, кожна з яких має свої особливості та цілі:

1. Інвестиції з метою підвищення ефективності підприємства.

Ціль – зменшення витрат підприємства через оновлення застарілого обладнання, перепідготовку персоналу або перенесення виробничих потужностей у регіони з більш сприятливими умовами виробництва та збуту.

Наприклад, впровадження нових технологій, що підвищують продуктивність; оновлення машинного парку; оптимізація процесів виробництва.

2. Інвестиції в розширення виробництва.

Ціль – збільшення обсягів виробництва товарів і послуг на зрілих ринках у межах існуючих виробничих потужностей.

Наприклад, відкриття нових виробничих ліній; розширення існуючих виробничих потужностей; збільшення обсягів випуску популярної продукції.

3. Інвестиції у створення нових робіт.

Ціль – розвиток нових можливостей і технологій для виробництва товарів і послуг, які підприємство раніше не виробляло.

Наприклад, дослідження та розробки (R&D); створення нових продуктів або послуг; інноваційні проекти, які відкривають нові ринки або сегменти.

4. Інвестиції для виконання вимог національних регуляторних органів.

Ціль – відповідність новим екологічним нормам або стандартам безпеки, встановленим національними регуляторними органами.

Наприклад, встановлення обладнання для зменшення викидів шкідливих речовин; впровадження систем безпеки відповідно до нових стандартів; адаптація виробничих процесів до вимог екологічного законодавства [54].

Кожен з цих напрямів потребує різних підходів до планування та управління інвестиціями, а також врахування специфічних ризиків і можливостей.

Інструментами інвестиційної діяльності можуть бути різні активи та засоби. Основними категоріями інструментів, які можуть використовуватися для інвестиційної діяльності є:

– основні засоби: будівлі, споруди, машини, обладнання, транспортні засоби та інші матеріальні активи, які використовуються для виробничої

діяльності;

- оборотні кошти: сировина, матеріали, напівфабрикати, готова продукція, товарні запаси, фінансові ресурси, що використовуються для забезпечення безперервного виробничого процесу;

- цінні папери: акції, облігації, векселі, деривативи та інші фінансові інструменти, які можуть бути придбані для отримання доходу або збереження капіталу;

- цільові грошові запаси: фонди, призначені для конкретних інвестиційних проектів, таких як резервні фонди, амортизаційні фонди, інвестиційні фонди;

- науково-технічна продукція: новітні технології, патенти, ліцензії, ноу-хау, інноваційні розробки, що можуть бути використані для покращення виробничих процесів або створення нової продукції;

- інтелектуальна власність: патенти, торгові марки, авторські права, промислові зразки та інші види інтелектуальної власності, що мають комерційну цінність;

- право власності на інші товари: нерухомість, земля, природні ресурси, інші матеріальні та нематеріальні активи, що можуть приносити дохід або бути використані в інвестиційних проектах [54].

Всі ці інструменти можуть бути використані підприємствами для досягнення різних інвестиційних цілей, таких як підвищення ефективності виробництва, розширення ринків збуту, впровадження нових технологій та дотримання регуляторних вимог.

1.2. Сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства

Реальне інвестування є ключовим компонентом інвестиційної діяльності підприємства. Воно включає в себе інвестиції в матеріальні активи, такі як будівлі, обладнання, машини, і є основним засобом

забезпечення довгострокового розвитку підприємства.

Основні аспекти управління реальними інвестиціями включають:

- аналіз інвестиційних можливостей. Оцінка ринку та визначення потенційно вигідних проектів;
- оцінка ефективності інвестицій. Використання фінансових моделей та методів, таких як чиста приведена вартість (NPV), внутрішня норма рентабельності (IRR) та строк окупності, для оцінки доцільності інвестицій;
- планування та бюджетування. Визначення необхідних ресурсів та їх розподіл у межах бюджету підприємства;
- управління ризиками. Ідентифікація, аналіз та мінімізація можливих ризиків, пов'язаних з інвестиціями;
- моніторинг та контроль. Постійне відстеження виконання інвестиційних проектів та внесення необхідних коректив для досягнення поставлених цілей [44].

Ефективне управління реальними інвестиціями сприяє зміцненню конкурентоспроможності підприємства, підвищенню його фінансової стабільності та довгостроковій стійкості.

Реальні інвестиції здійснюються підприємствами в різноманітних формах, основними з яких є наступні.

1. Придбання цілісних майнових комплексів є важливою складовою стратегії реального інвестування для великих підприємств. Ця інвестиційна операція має декілька ключових переваг:

- диверсифікація діяльності: галузева диверсифікація (придбання підприємств в інших галузях дозволяє знизити залежність від коливань в окремій галузі); тооварна диверсифікація (розширення асортименту продукції або послуг забезпечує більш стійке становище на ринку); регіональна диверсифікація (вихід на нові географічні ринки зменшує ризики, пов'язані з економічними умовами в окремому регіоні);
- ефект синергізму: зростання вартості активів (комбінування ресурсів двох підприємств може призвести до зростання їх загальної

вартості, оскільки інтеграція дозволяє краще використовувати наявні ресурси); фінансовий потенціал (об'єднання фінансових ресурсів забезпечує доступ до більшого капіталу для інвестування та розвитку); технологічне взаємодоповнення (спільне використання передових технологій підвищує ефективність виробничих процесів); зниження операційних витрат (спільне використання ресурсів, таких як збутова мережа, може зменшити витрати на логістику, маркетинг та інші операційні витрати); синергетичний ефект (об'єднання підприємств часто призводить до створення додаткової вартості за рахунок більш ефективного управління, оптимізації процесів та економії на масштабах).

Придбання цілісних майнових комплексів також може включати такі дії, як реорганізація управлінських структур, впровадження нових управлінських практик та технологій, що сприяє підвищенню загальної ефективності та конкурентоспроможності об'єданого підприємства.

2. Нове будівництво є важливою формою реального інвестування, яка сприяє розширенню операційної діяльності підприємства. Ця інвестиційна операція передбачає зведення нових об'єктів з повним технологічним циклом на спеціально відведених територіях. Ось основні аспекти та переваги нового будівництва:

- розширення операційної діяльності: кардинальне збільшення обсягів (будівництво нових виробничих потужностей дозволяє підприємству значно збільшити обсяги випуску продукції або надання послуг); диверсифікація діяльності (нове будівництво може бути пов'язане зі створенням нових філій або дочірніх підприємств, що сприяє галузевій, товарній або регіональній диверсифікації);

- проектування та розробка: індивідуальні та типові проекти (нове будівництво може здійснюватися як за індивідуально розробленими проектами, що враховують специфічні потреби підприємства, так і за типовими проектами, що забезпечують швидке та ефективне зведення об'єктів);

- вибір території: спеціально відведені території (підприємства вибирають території, що відповідають вимогам для нового будівництва, з урахуванням доступу до необхідної інфраструктури, сировини, ринків збуту та інших факторів).

Переваги нового будівництва:

- нові об'єкти можуть бути обладнані найсучаснішими технологіями та обладнанням, що підвищує продуктивність та ефективність виробництва;
- нове будівництво дозволяє розробити оптимальні виробничі процеси з урахуванням нових технологічних досягнень;
- сучасні стандарти екологічної безпеки можуть бути інтегровані у проект новобудови, що забезпечує зменшення впливу на навколишнє середовище.

Ризики та виклики:

- нове будівництво вимагає значних інвестицій, що може бути ризикованим для підприємства;
- процес зведення нових об'єктів може займати значний час, що потребує ретельного планування та управління.

Нове будівництво є стратегічним кроком, який дозволяє підприємству збільшити свою виробничу потужність, покращити конкурентоспроможність та забезпечити довгостроковий розвиток.

3. Перепрофілювання є важливою інвестиційною операцією, що передбачає повну зміну технології виробничого процесу з метою випуску нової продукції. Це дозволяє підприємству адаптуватися до змін на ринку, задовольняти нові потреби споживачів та підвищувати свою конкурентоспроможність. Основні аспекти та переваги перепрофілювання включають:

- зміна технології виробництва: модернізація обладнання (впровадження нових технологій може потребувати заміни або модернізації існуючого обладнання, що забезпечує ефективніше виробництво нової продукції; оновлення виробничих процесів (вдосконалення або зміна існуючих виробничих процесів з метою підвищення продуктивності та якості продукції);

– випуск нової продукції: розширення асортименту (перепрофілювання дозволяє підприємству розширити свій асортимент, запроваджуючи нові види продукції, що відповідають сучасним ринковим вимогам); задоволення нових потреб ринку (зміна технології виробництва дозволяє підприємству швидко реагувати на зміну попиту та задовольняти нові потреби споживачів).

Переваги перепрофілювання:

– підвищення конкурентоспроможності. Випуск нової, сучасної продукції дозволяє підприємству зміцнити свої позиції на ринку та випереджати конкурентів;

– оптимізація витрат. Нові технології можуть сприяти зниженню виробничих витрат, підвищуючи ефективність використання ресурсів;

– поліпшення якості. Впровадження сучасних технологій та процесів може призвести до підвищення якості продукції, що позитивно впливає на репутацію підприємства та рівень задоволеності споживачів.

Ризики та виклики:

– перепрофілювання потребує значних інвестицій у нове обладнання, технології та навчання персоналу;

– впровадження нових технологій може супроводжуватися технічними проблемами та необхідністю адаптації до нових умов виробництва;

– необхідність перебудови існуючих виробничих процесів може викликати тимчасове зниження продуктивності.

Перепрофілювання є стратегічно важливим кроком для підприємства, яке прагне залишатися конкурентоспроможним та адаптуватися до швидкозмінних умов ринку. Вдало проведене перепрофілювання може забезпечити стійкий розвиток підприємства та зміцнення його позицій на ринку.

4. Реконструкція підприємства є складною та важливою інвестиційною операцією, яка передбачає істотне перетворення виробничого процесу з використанням сучасних науково-технічних досягнень. Основні аспекти та переваги реконструкції включають:

– істотне перетворення виробничого процесу: сучасні технології

(впровадження передових технологій та обладнання для підвищення продуктивності, якості продукції та ефективності виробництва); ресурсозберігаючі технології (використання технологій, що знижують споживання ресурсів (енергії, сировини тощо) та зменшують вплив на навколишнє середовище);

– комплексний план реконструкції: радикальне збільшення виробничого потенціалу (модернізація виробничих потужностей для забезпечення зростання обсягів виробництва та покращення продуктивності); підвищення якості продукції (використання нових технологій та методів контролю якості для забезпечення відповідності продукції сучасним стандартам та вимогам ринку);

– розширення та модернізація інфраструктури: розширення виробничих будівель і приміщень (будівництво нових або розширення існуючих виробничих приміщень для розміщення нового технологічного обладнання, яке не може бути розміщене в діючих приміщеннях); будівництво нових будівель і споруд (заміна застарілих будівель та споруд новими на території діючого підприємства, якщо їх подальша експлуатація визнана недоцільною з технологічних або економічних причин).

Переваги реконструкції:

– збільшення виробничого потенціалу. Модернізація дозволяє значно збільшити обсяги виробництва та підвищити ефективність використання ресурсів;

– підвищення конкурентоспроможності. Використання сучасних технологій та обладнання забезпечує підвищення якості продукції та дозволяє підприємству конкурувати на ринку більш ефективно;

– екологічна ефективність. Впровадження ресурсозберігаючих та екологічно чистих технологій зменшує негативний вплив на навколишнє середовище та покращує імідж підприємства.

Ризики та виклики:

– реконструкція вимагає значних інвестицій у нове обладнання, технології та будівництво;

– перехід на нові технології та методи виробництва може бути складним та потребує ретельного планування та управління;

– технологічні ризики. Можливі технічні проблеми при впровадженні нових технологій, які потребують часу для їх вирішення.

Реконструкція є стратегічно важливою для підприємств, які прагнуть забезпечити довгостроковий розвиток, підвищити свою конкурентоспроможність та адаптуватися до змін на ринку. Успішно проведена реконструкція дозволяє підприємству не тільки зберегти свої позиції, але й значно покращити їх у майбутньому.

5. Модернізація є ключовою інвестиційною операцією, що спрямована на вдосконалення та приведення активної частини виробничих основних засобів у відповідність із сучасними технологічними стандартами. Основні аспекти та переваги модернізації включають:

– вдосконалення виробничих засобів: конструктивні зміни (оновлення та удосконалення основного парку машин, механізмів та обладнання для підвищення їх ефективності та продуктивності); впровадження нових технологій (заміна застарілого обладнання на сучасне, що відповідає новітнім технологічним стандартам та вимогам);

– підвищення ефективності виробничих процесів: оптимізація процесів (використання вдосконаленого обладнання для оптимізації виробничих процесів, зменшення простоїв та підвищення швидкості виробництва); зниження витрат (зменшення витрат на технічне обслуговування та експлуатацію завдяки використанню нових, більш ефективних технологій);

– переваги модернізації: підвищення продуктивності (сучасне обладнання дозволяє збільшити обсяги виробництва без збільшення кількості ресурсів); поліпшення якості продукції (використання новітніх технологій забезпечує випуск продукції високої якості, що відповідає вимогам ринку); екологічна ефективність (впровадження технологій, що зменшують вплив на навколишнє середовище, покращує екологічні показники підприємства);

подовження терміну експлуатації (оновлення обладнання подовжує його термін експлуатації, що зменшує необхідність частих замін та ремонтів).

Ризики та виклики:

- капітальні витрати. Модернізація потребує значних інвестицій на придбання нового обладнання та технологій;
- адаптація до нових технологій. Необхідність навчання персоналу для роботи з новим обладнанням та технологіями;
- можливі перебої в роботі. Під час модернізації можуть виникати перебої у виробничому процесі, що потребує ретельного планування та управління.

Модернізація є важливим етапом у розвитку підприємства, який дозволяє забезпечити його конкурентоспроможність, підвищити ефективність виробничих процесів та адаптуватися до сучасних вимог ринку. Успішна модернізація сприяє довгостроковому розвитку та стабільному зростанню підприємства.

6. Оновлення окремих видів устаткування є важливою інвестиційною операцією, спрямованою на заміну або доповнення наявного обладнання з метою забезпечення його ефективної експлуатації в умовах фізичного зносу чи зростання обсягів виробництва. Основні аспекти та переваги оновлення устаткування включають:

- заміна застарілого обладнання: фізичний знос (використання обладнання протягом тривалого часу може призвести до фізичного зносу, що знижує його ефективність та надійність); підвищення продуктивності (зміна застарілого обладнання новими моделями дозволяє підвищити продуктивність праці та зменшити час простою);
- доповнення обсягів виробництва: зростання обсягів діяльності (підвищення обсягів виробництва часто потребує доповнення існуючого обладнання для забезпечення його спроможності виконувати більше завдань);
- збереження загальної схеми технологічного процесу:

консервативний підхід (оновлення окремих видів устаткування зазвичай не змінює загальної схеми технологічного процесу, а лише покращує його частини для більш ефективної роботи).

Переваги оновлення устаткування:

- підвищення ефективності. Використання сучасного обладнання дозволяє підприємству знижувати витрати та підвищувати продуктивність без радикальних змін у виробничих процесах;

- зменшення експлуатаційних витрат. Нове обладнання зазвичай має менші витрати на обслуговування та ремонт, що сприяє зниженню загальних експлуатаційних витрат.

Ризики та виклики:

- заміна або доповнення обладнання може вимагати значних інвестицій, особливо у випадку великих обсягів виробництва;

- оновлення устаткування потребує чіткого планування та координації робіт, щоб уникнути перебоїв у виробництві.

Оновлення окремих видів устаткування є стратегічним кроком для підприємства, оскільки дозволяє підтримувати та покращувати виробничі потужності, забезпечуючи його конкурентоспроможність та ефективність у довгостроковому плані.

7. Інноваційне інвестування в нематеріальні активи є важливою стратегією для підприємства, оскільки спрямоване на використання нових наукових і технологічних знань з метою досягнення комерційного успіху. Основні форми інноваційного інвестування в нематеріальні активи включають:

- придбання готової науково-технічної продукції та інших прав: придбання патентів і прав на інтелектуальну власність (включає придбання патентів на винаходи, промислові зразки, товарні знаки, а також придбання прав на ноу-хау та ліцензій на френчайзинг); придбання технологій і знань (включає придбання готових наукових розробок та технологій, що вже проходили етап наукових досліджень і розробок);

– розробка нової науково-технічної продукції: внутрішня розробка (розробка нових продуктів або технологій власними силами підприємства); замовлення розробок (віддача замовлень інжиніринговим фірмам або науково-дослідним установам для розробки нових технологій або продуктів на замовлення).

Інноваційне інвестування в нематеріальні активи сприяє значному підвищенню технологічного потенціалу підприємства в усіх сферах його діяльності. Це дозволяє підприємству залишатися конкурентоспроможним, розвивати нові ринки та продукти, підвищувати ефективність виробничих процесів і займати лідерські позиції на ринку.

8. Інвестування приросту запасів матеріальних оборотних активів є важливою інвестиційною операцією, спрямованою на розширення обсягу використовуваних операційних оборотних активів підприємства. Основні аспекти цієї форми інвестування включають:

– розширення виробничого потенціалу. Підвищення обсягів виробництва можливе завдяки розширенню використання матеріальних оборотних активів, таких як запаси сировини, матеріалів, напівфабрикатів та інших необхідних ресурсів;

– забезпечення балансу між оборотними і необоротними активами. Інвестування в приріст запасів дозволяє збалансувати розвиток оборотних і необоротних операційних активів підприємства. Це важливо для забезпечення необхідної пропорційності у фінансовому плануванні і оптимізації виробничих процесів;

– необхідність для розширення виробничих можливостей. Для успішного розширення виробничого потенціалу, який забезпечується іншими формами реального інвестування (як описано раніше), необхідне відповідне збільшення обсягів матеріальних оборотних активів.

Інвестування в приріст запасів матеріальних оборотних активів важливе для забезпечення можливості випуску додаткової продукції та підтримки зростаючих виробничих потреб підприємства. Це дозволяє

підприємству ефективно реалізувати свій виробничий потенціал і займати стабільні позиції на ринку [5; 32; 48; 52].

Отже, форми реального інвестування можна узагальнити до трьох основних напрямків, які включають:

1. Капітальне інвестування або капітальні вкладення включає в себе всі форми, пов'язані з придбанням або реконструкцією основних виробничих фондів підприємства, такі як будівництво нових об'єктів, придбання обладнання, реконструкція і модернізація виробничих процесів.

2. Інноваційне інвестування охоплює інвестиції в нові технології, наукові розробки, придбання інтелектуальної власності, розробку нових продуктів і технологій. Інноваційне інвестування спрямоване на підвищення технологічного потенціалу підприємства і його конкурентоспроможності.

3. Інвестування приросту оборотних активів включає інвестиції в збільшення запасів оборотних активів, таких як запаси сировини, матеріалів, напівфабрикатів тощо. Ці інвестиції необхідні для забезпечення нормального функціонування виробничих процесів підприємства і підтримки росту виробничих обсягів [33].

Усі ці напрямки інвестування важливі для ефективного управління підприємством і досягнення його стратегічних цілей розвитку.

На рисунку 1.1 представлені основні елементи моделі здійснення рішень, пов'язаних з інвестуванням. Усі запропоновані елементи разом створюють інвестиційну систему, яка дозволяє ефективно управляти інвестиційним процесом в організації, забезпечуючи оптимальне використання ресурсів і досягнення стратегічних цілей підприємства.

Вибір конкретних форм реального інвестування підприємства залежить від декількох ключових факторів:

1. Галузева, товарна і регіональна диверсифікація діяльністю Підприємство може обирати форми інвестування, які сприятимуть розширенню операційного доходу за рахунок введення нових продуктів або послуг на ринок, збільшення географічної присутності чи розширення

асортименту товарів.

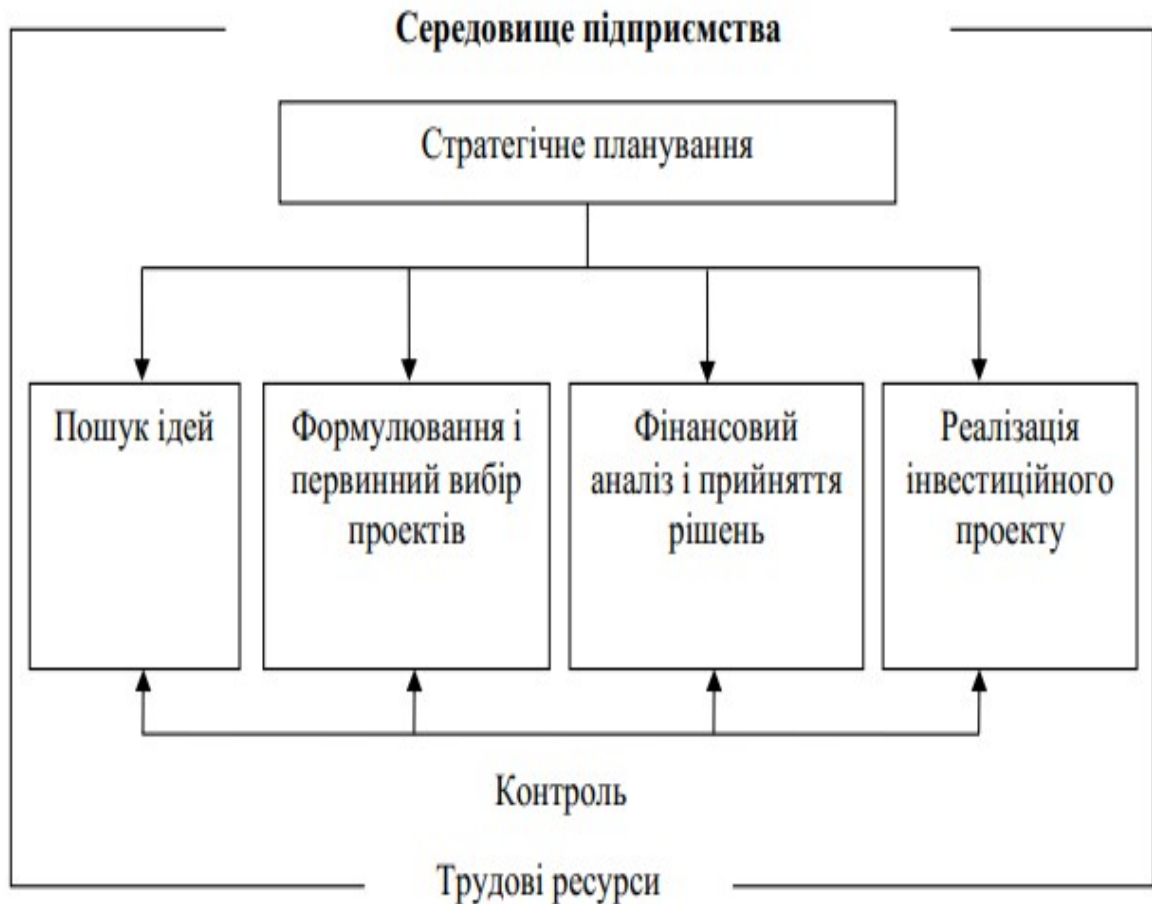

Рис. 1.1. Структурно-логічна схема інвестиційного процесу

2. Можливості впровадження нових технологій. Вибір форми інвестування також може залежати від можливостей впровадження нових технологій, які спрямовані на зниження витрат на виробництво, оптимізацію процесів та підвищення продуктивності.

3. Потенціал формування інвестиційних ресурсів. Важливим аспектом є наявність необхідних інвестиційних ресурсів, які можуть бути привернуті для здійснення вкладень у об'єкти реального інвестування. Це може включати капітал у грошовій формі або інші активи, доступні для вкладання [18].

Отже, обрання конкретних форм реального інвестування визначається комплексом цих чинників, які спрямовані на досягнення стратегічних цілей підприємства і забезпечення його стійкого розвитку в умовах сучасного

ринкового середовища.

Управління реальними інвестиціями на підприємстві включає систему принципів і методів, спрямованих на підготовку, оцінку та реалізацію найбільш ефективних інвестиційних проектів. Основні етапи управління реальними інвестиціями включають:

1. Середовище підприємства. Аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на інвестиційний процес, таких як стратегічне планування, економічна ситуація, конкурентні умови тощо.
2. Пошук ідей і формулювання проектів. Виявлення потреб і можливостей для інвестицій, а також розробка концепцій інвестиційних проектів.
3. Фінансовий аналіз і прийняття рішень. Оцінка фінансової привабливості інвестиційних проектів, включаючи розрахунок потенційного доходу, ризиків і витрат.
4. Реалізація інвестиційного проекту. Запровадження інвестиційного проекту у життя, включаючи закупівлю обладнання, будівництво, інфраструктурні зміни тощо.
5. Контроль. Моніторинг і оцінка реалізації інвестиційного проекту, виявлення і вирішення потенційних проблем і змін в умовах виконання проекту [16].

Кожен з цих етапів має свої власні методи і інструменти управління, які спрямовані на досягнення інвестиційних цілей підприємства, оптимізацію використання ресурсів та забезпечення стійкого розвитку.

Управління проектами є сучасною системною методологією, яка знаходить широке застосування в управлінні реальними інвестиціями на підприємствах, особливо в країнах з розвинутою ринковою економікою. Ця методологія спрямована на здійснення всіх процесів розробки і реалізації інвестиційного проекту протягом усього його життєвого циклу, забезпечуючи ефективне досягнення його цілей. Основні аспекти методології управління проектами включають:

- цільове спрямування. Чітке визначення цілей інвестиційного

проекту, які повинні бути досягнуті на кожному етапі його життєвого циклу;

- планування. Розробка детального плану дій на кожному етапі проекту, включаючи ресурси, терміни і бюджет;
- виконання. Реалізація планів і дій відповідно до розробленого плану, забезпечення координації і співпраці всіх учасників проекту;
- контроль і моніторинг. Постійне відстеження прогресу проекту, виявлення та вирішення потенційних проблем і змін в умовах виконання проекту;
- завершення проекту і оцінка результатів. Підготовка проекту до завершення, оцінка досягнених результатів і вивчення навчених уроків для майбутніх проектів [1].

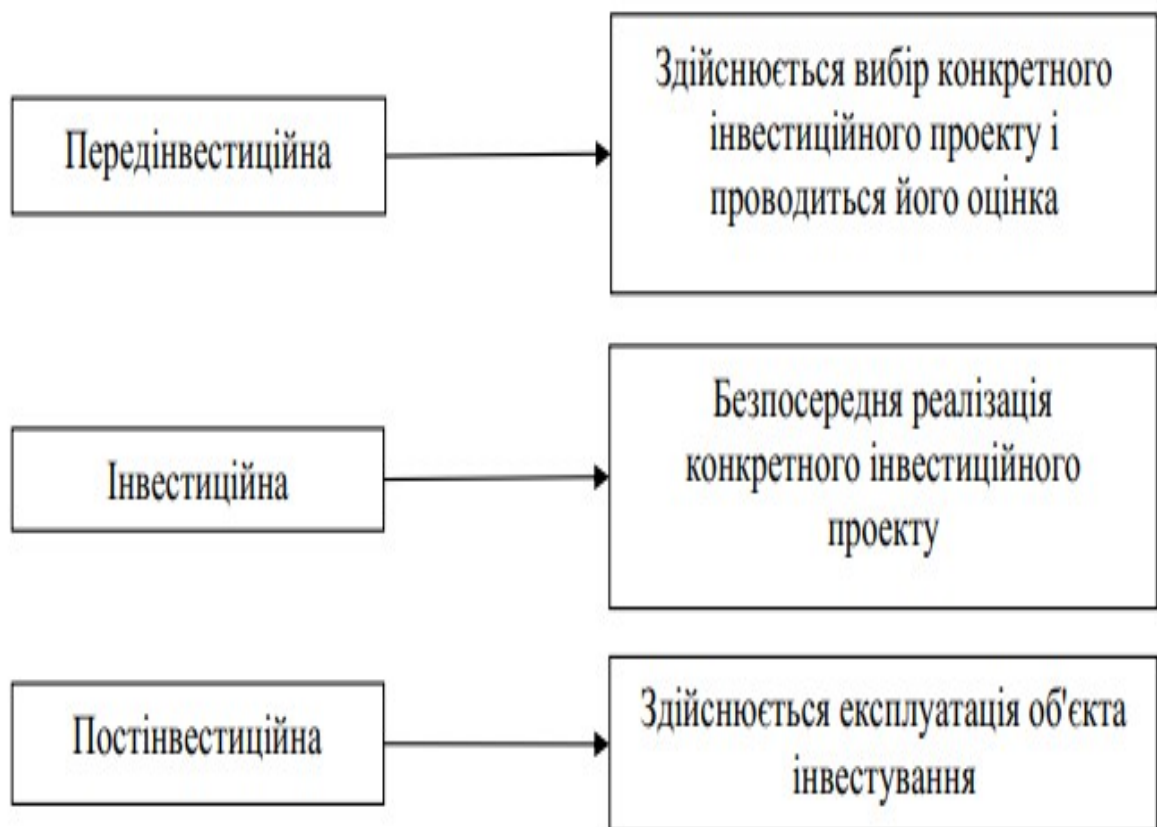

Рис. 1.2. Етапи реального інвестування

Управління проектами дозволяє підприємствам ефективно управляти ризиками, використовувати ресурси і забезпечувати досягнення стратегічних цілей інвестиційних проектів.

Управління проектами на сучасному етапі вважається не лише методологією для досягнення ефективних результатів у сфері реального інвестування, але і системою для управління реалізацією ключових напрямків корпоративної стратегії підприємства, зокрема управління стратегічними змінами. Використання методології управління проектами стає важливою частиною корпоративної і фінансової культури підприємства.

Перспективність і широкий ареал застосування системи управління проектами значною мірою обумовлені використанням не лише передових методологічних принципів, але й сучасної комп'ютерної техніки, інформаційних технологій та спеціалізованих програмних продуктів. Це дозволяє підприємствам ефективно координувати проекти, використовувати ресурси та здійснювати необхідні зміни в умовах стрімкого розвитку ринків та технологій [6].

Фінансове управління проектами є важливим компонентом загальної системи управління проектами. Основні функції цього управління включають:

1. Планування фінансових показників проекту і розробка фінансових планів, що включає розрахунок потреби в фінансуванні проекту на різних стадіях, визначення основних фінансових метрик (наприклад, NPV, IRR) і розробку планів для забезпечення фінансових потреб.

2. Оцінка ефективності проекту з урахуванням ризиків. Фінансовий менеджмент проектів включає аналіз і оцінку ризиків, що можуть вплинути на фінансові результати проекту. Це допомагає забезпечити, що інвестиційні рішення приймаються на основі реальних фінансових прогнозів і оцінок.

3. Обґрунтування схем фінансування проекту і забезпечення формування інвестиційних ресурсів. Фінансове управління включає в себе розробку оптимальних схем фінансування проекту, вибір джерел капіталу (наприклад, власний капітал, позикові кошти), та забезпечення належного рівня інвестиційних ресурсів для реалізації проекту.

4. Розробка і узгодження бюджетів виконання робіт, що включає

розробку детальних бюджетів для окремих етапів або видів робіт, які входять до складу проекту, та їх подальше узгодження з виконавцями проекту.

5. Контроль за ефективним використанням фінансових ресурсів. Фінансове управління проектами передбачає систематичний контроль за витратами і ефективністю використання фінансових ресурсів проекту [16; 28].

З урахуванням методології управління проектами, фінансове управління стає ключовим елементом процесу управління реальними інвестиціями підприємства, сприяючи досягненню його інвестиційних цілей і забезпечуючи ефективне виконання проектів.

1.3. Особливості забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств

Інвестиційно-інноваційна діяльність займає важливе місце в сучасній економіці. Вона виступає як поєднання інноваційних та інвестиційних процесів, спрямованих на адаптацію підприємств до змін на ринку та підвищення їх конкурентоспроможності [19].

Інвестиційно-інноваційна діяльність знаходиться на стику між чисто інноваційною діяльністю, що спрямована на розробку нових технологій, продуктів чи процесів, і інвестиціями екстенсивного розвитку, які зосереджені на розширенні виробничих потужностей без значних технологічних змін.

Основною метою такої діяльності є швидка реакція на зміни ринкових умов, що дозволяє підприємствам залишатися конкурентоспроможними та адаптуватися до нових потреб споживачів.

Інвестиційно-інноваційна діяльність зазвичай здійснюється у виробничій сфері, де впровадження нових технологій та процесів може призвести до значного підвищення ефективності виробництва, якості

продукції та зниження витрат [11].

Мотивом для інвестиційно-інноваційної діяльності є заохочення новаторства та винахідництва в колективі. Це створює умови для ефективного використання «людського потенціалу» – знань, досвіду та творчих здібностей працівників.

Підприємства, що активно залучають працівників до інноваційних процесів, можуть досягти значних успіхів у розвитку нових продуктів і технологій, що в свою чергу підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку.

Таким чином, інвестиційно-інноваційна діяльність є важливим компонентом стратегії розвитку підприємств, що дозволяє їм адаптуватися до змінних ринкових умов, підвищувати свою ефективність та забезпечувати довгостроковий успіх.

Діяльність інноваційно активного підприємства має важливе значення для його успішного функціонування та розвитку. Основні аспекти такої діяльності можна визначити так:

1. Використання результатів наукових досліджень та дослідно-конструкторських розробок. Інноваційно активне підприємство активно інтегрує наукові досягнення та нові технології у свої виробничі процеси. Це включає розробку нових продуктів, вдосконалення існуючих технологій та створення нових методів управління.

2. Отримання прибутку. Основна мета інноваційної діяльності – отримання прибутку. Це досягається за рахунок розширення та оновлення асортименту продукції, підвищення її якості та ефективності виробництва.

3. Розширення та оновлення номенклатури продукції. Впровадження інновацій дозволяє підприємству регулярно оновлювати свій асортимент, пропонуючи споживачам нові та поліпшені продукти та послуги. Це сприяє залученню нових клієнтів і утриманню існуючих.

4. Удосконалення технології та управління. Інноваційно активне підприємство постійно вдосконалює свої технологічні процеси та системи

управління. Це допомагає підвищити ефективність виробництва, знизити витрати та покращити якість продукції.

5. Підвищення якості продукції. Інноваційна діяльність спрямована на постійне поліпшення якості продукції, що дозволяє підприємству відповідати вимогам ринку та підвищувати задоволеність клієнтів.

6. Вдосконалення технології і організації виробництва. Впровадження нових технологій та методів організації виробництва дозволяє підприємству підвищити продуктивність, знизити витрати і забезпечити гнучкість у виробничих процесах.

7. Завоювання нових сегментів ринку. Завдяки впровадженню інновацій, підприємство має можливість виходити на нові ринки, залучати нових клієнтів та підвищувати свою конкурентоспроможність [13].

Таким чином, діяльність інноваційно активного підприємства є ключовим фактором його стійкості та успіху на ринку, оскільки вона забезпечує постійний розвиток, підвищення якості продукції та розширення ринкових можливостей.

Інноваційна діяльність підприємства ґрунтується на кількох основних принципах, які забезпечують її успішність та ефективність, зокрема:

1. Пріоритет інноваційного виробництва над традиційним. Інноваційна діяльність передбачає надання переваги новим і прогресивним технологіям, процесам і продуктам над традиційними. Це означає, що підприємство активно шукає, розробляє та впроваджує інновації, навіть якщо це пов'язано з певними ризиками та витратами. Пріоритет інновацій дозволяє підприємству залишатися конкурентоспроможним і відповідати вимогам сучасного ринку.

2. Ефективність інноваційного виробництва. Інноваційне виробництво має бути не лише новаторським, але й ефективним. Це означає, що впроваджені інновації повинні забезпечувати підвищення продуктивності, зниження витрат, покращення якості продукції та зростання прибутку. Ефективність інноваційного виробництва оцінюється за допомогою різних показників, таких як рентабельність інвестицій, зменшення витрат на

одиницю продукції та збільшення обсягів продажів.

3. Адаптивність. У сучасному швидкозмінному світі адаптивність є ключовим принципом інноваційної діяльності. Підприємства повинні бути готові швидко реагувати на зміни ринкових умов, нові технологічні досягнення, зміну споживчих переваг та інші зовнішні фактори. Адаптивність передбачає гнучкість виробничих процесів, здатність до швидкого впровадження нових ідей та технологій, а також ефективне управління змінами [24].

Ці принципи є основою інноваційної діяльності підприємства та визначають її напрямок і стратегію. Дотримуючись цих принципів, підприємство може забезпечити собі стійкий розвиток, підвищити конкурентоспроможність та досягти значних успіхів на ринку.

Інноваційна активність в сучасних умовах значною мірою залежить від науково-технічного потенціалу підприємства. Цей потенціал включає кілька ключових компонентів:

1. Науково-технічні та інженерні кадри, креативно мислячі менеджери. Успішна інноваційна діяльність вимагає наявності висококваліфікованих спеціалістів, здатних генерувати нові ідеї та втілювати їх у життя. Це стосується як науково-дослідних кадрів, що займаються розробками нових технологій і продуктів, так і інженерних кадрів, що реалізують ці розробки на практиці. Креативні менеджери також відіграють важливу роль, оскільки вони координують процес інновацій, приймають стратегічні рішення та сприяють створенню інноваційної культури в компанії.

2. Адекватна матеріально-технічна база та НДДКР (науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи). Для проведення ефективної інноваційної діяльності підприємство повинно мати сучасну матеріально-технічну базу, що включає необхідне обладнання, лабораторії, виробничі потужності та інші ресурси. Важливим елементом є також організація науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, які дозволяють

розробляти нові продукти, процеси та технології.

3. Високоорганізована система інформаційного забезпечення та управління розвитком телекомунікацій в економіці. Інформація є ключовим ресурсом у сучасній економіці. Ефективна система інформаційного забезпечення дозволяє підприємству швидко отримувати, обробляти та використовувати необхідну інформацію для прийняття рішень. Це включає доступ до науково-технічних даних, ринкової інформації, тенденцій розвитку галузі та інших важливих аспектів. Управління розвитком телекомунікацій сприяє покращенню комунікаційних процесів як всередині підприємства, так і з зовнішніми партнерами, що забезпечує оперативність і ефективність взаємодії [27].

Ці компоненти разом створюють основу для високої інноваційної активності підприємства, дозволяючи йому бути конкурентоспроможним та успішно адаптуватися до змін у ринковому середовищі.

У період поширення кризових явищ на всіх рівнях світової економічної системи діалектика розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності в сфері промислового виробництва стає особливо актуальною. В таких умовах реалізація цієї діяльності потребує використання високоефективних інструментів і методів сучасної теорії інноватики, синергетики, кібернетики, теорії систем, а також методологічних напрацювань у сфері автоматизації та інформатизації виробничих систем. Основною метою є створення надзвичайно ефективних інноваційно-інвестиційних виробничих систем, які б забезпечували гармонійний симбіоз науково-дослідного та виробничого потенціалів [31].

Основні аспекти сучасної інноваційно-інвестиційної діяльності:

1. Теорія інноватики включає в себе дослідження та впровадження нових технологій, продуктів і процесів. Інноваційні методи сприяють підвищенню ефективності виробництва та конкурентоспроможності підприємств.

2. Синергетика досліджує взаємодію компонентів системи, яка

приводить до виникнення нових якостей і властивостей. Використання принципів синергетики дозволяє підприємствам оптимізувати свої виробничі процеси та досягати синергетичного ефекту.

3. Кібернетика вивчає принципи управління складними системами. Впровадження кібернетичних підходів у виробництво сприяє підвищенню керованості та адаптивності виробничих систем.

4. Теорія систем розглядає підприємство як цілісну систему, що складається з взаємопов'язаних елементів. Системний підхід дозволяє оптимізувати управління ресурсами та процесами на підприємстві.

5. Автоматизація та інформатизація. Впровадження автоматизованих систем управління та інформаційних технологій у виробничі процеси дозволяє підвищити їх продуктивність, зменшити витрати та підвищити якість продукції [35].

Створення інноваційно-інвестиційних виробничих систем передбачає тісну співпрацю між науково-дослідними підрозділами та виробничими лініями. Це дозволяє швидко впроваджувати новітні досягнення науки в практику, адаптуючи виробництво до змін у ринкових умовах та підвищуючи його конкурентоспроможність.

Такий підхід забезпечує: ефективне використання ресурсів (оптимізація використання матеріальних, фінансових та трудових ресурсів); швидке реагування на ринкові зміни (гнучкість та адаптивність виробництва до нових вимог та умов ринку); підвищення якості продукції (впровадження сучасних технологій та методів управління якістю).

Таким чином, використання високоефективних інструментів і методів у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності є ключовим фактором забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності підприємств в умовах сучасних економічних викликів.

Інновації – це кінцевий результат інноваційної діяльності, який одержує втілення у вигляді нового або вдосконаленого продукту, технологічного процесу, що використовується в практичній діяльності, або

нового підходу до соціально-економічних послуг. Інновації сприяють підвищенню ефективності, конкурентоспроможності та адаптивності підприємств у змінюваних ринкових умовах [8].

Інвестиції – це довгострокові вкладення капіталу з метою отримання прибутку. Інвестиції є основою для забезпечення розширеного відтворення на підприємстві, підвищення якості продукції, прискорення науково-технічного прогресу, створення нових робочих місць і збалансованого розвитку галузей народного господарства [43].

В широкому розумінні інвестиціями прийнято вважати всі види матеріальних і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в підприємницьку діяльність. В економічній теорії і практиці зазвичай розмежовують поняття «інвестиції» і «капітальні вкладення».

Капітальні вкладення – це більш вузьке поняття, яке передбачає вкладення тільки в основний капітал підприємства. Інвестиції ж можуть включати як капітальні вкладення, так і інвестиції в оборотні кошти, нематеріальні активи, фінансові інструменти тощо.

Основні аспекти інновацій та інвестицій:

Інноваційна діяльність передбачає дослідження та розробку нових технологій, продуктів, процесів та методів управління. Спрямована на підвищення конкурентоспроможності та ефективності підприємства. Базується на науково-технічному потенціалі, включаючи кадри, матеріально-технічну базу, інформаційне забезпечення та управління телекомунікаціями.

Інвестиційна діяльність включає довгострокові вкладення капіталу з метою отримання прибутку та забезпечення економічного зростання. Може здійснюватися у різних формах: вкладення в основний та оборотний капітал, нематеріальні активи, фінансові інструменти тощо. Джерела фінансових коштів для інвестицій можуть бути як внутрішні (амортизаційні відрахування, прибуток), так і зовнішні (банківські позики, інвестиційні фонди, випуск акцій та облігацій) [49].

Основні напрямки інвестиційної політики підприємства:

1. Інвестиції з метою підвищення ефективності підприємства: оновлення застарілого обладнання; перепідготовка персоналу; перенесення виробничих потужностей до районів з більш сприятливими умовами.

2. Інвестиції в розширення виробництва: розширення виробництва товарів і послуг на зрілих ринках у рамках існуючого виробництва; інвестиції у створення нових робіт; створення абсолютно нових можливостей і розвиток нових технологій для виробництва товарів і послуг.

3. Інвестиції для виконання вимог національних регуляторних органів: дотримання нових екологічних норм або стандартів безпеки [13] .

Інноваційно-інвестиційна діяльність є однією з форм реальних інвестицій, що займає проміжне положення між інноваційною діяльністю та інвестиціями екстенсивного розвитку. Її метою є реакція підприємств на вимоги ринку, здійснюється переважно у виробничій сфері та мотивується заохоченням новаторства і винахідництва в колективі. Ця діяльність спрямована на використання результатів наукових досліджень для отримання прибутку, розширення та оновлення номенклатури продукції, удосконалення технології та управління.

Інвестиційна та інноваційна політика підприємства є взаємопов'язаними та взаємозумовленими складовими частинами стратегії підприємства. Реалізація нововведень вимагає визначення джерел фінансування, а інвестиційні ресурси забезпечують можливість впровадження інноваційних проектів. Ефективне управління інвестиційною та інноваційною діяльністю сприяє підвищенню конкурентоспроможності та прибутковості підприємства, забезпечуючи його стабільний розвиток у сучасних ринкових умовах [51].

Інвестиційна активність підприємства визначається як процес вкладення капіталу в різноманітні активи з метою отримання прибутку у майбутньому. Вона включає в себе усі види капітальних вкладень, що спрямовані на покращення виробництва, розвиток нових проектів та збільшення ефективності підприємства.

Внутрішні джерела включають прибуток підприємства, амортизаційні відрахування та інші внутрішні ресурси. Зовнішні джерела охоплюють банківські позики, інвестиційні фонди, випуск цінних паперів та інші зовнішні джерела фінансування.

Фінансовий аналіз дозволяє оцінити фінансову стійкість підприємства та його здатність до інвестицій. Економічний аналіз оцінює ефективність вкладень та їх вплив на прибутковість. Стратегічний аналіз спрямований на визначення довгострокових перспектив інвестиційних проєктів і їх відповідність стратегії підприємства.

Інноваційна активність є важливою складовою інвестиційної стратегії, спрямованою на впровадження нових технологій і продуктів для забезпечення конкурентоспроможності на ринку. Інновації дозволяють підприємствам адаптуватися до змінних умов ринку та досягати стійкого росту та розвитку [55].

Інвестиційна та інноваційна політика підприємства тісно пов'язані, оскільки реалізація інновацій завжди потребує фінансових ресурсів. Інвестиційні ресурси підприємства частково спрямовуються на впровадження інноваційних проєктів, що забезпечує ефективне використання коштів.

Інвестиційна політика є складовою частиною стратегії підприємства і передбачає пошук надійних джерел фінансування. Джерелами інвестицій можуть бути як внутрішні (прибуток, амортизаційні відрахування), так і зовнішні (банківські позики, інвестиційні фонди, випуск акцій та облігацій).

Інноваційна політика спрямована на впровадження нововведень для отримання конкурентних переваг і підвищення прибутковості. Вона базується на науково-технічному потенціалі підприємства, що включає кадри, матеріально-технічну базу, інформаційне забезпечення та управління телекомунікаціями [36].

Впровадження інновацій дозволяє підприємству отримувати конкурентні переваги, підвищуючи ефективність та продуктивність.

Інноваційні продукти та технології сприяють підвищенню якості продукції і процесів, що забезпечує підприємству стабільний розвиток та збільшення прибутковості.

Інвестиційна політика є невід'ємною частиною стратегічного планування підприємства. Інноваційна політика доповнює інвестиційну, спрямовуючи ресурси на розробку та впровадження нових технологій та продуктів. Комплексний підхід до стратегічного планування враховує як інвестиційні, так і інноваційні аспекти, забезпечуючи всебічний розвиток підприємства.

Управління інвестиційною та інноваційною діяльністю базується на методології «Управління проектами», яка забезпечує ефективне досягнення цілей проектів. Сучасні інформаційні технології та програмні продукти є важливими елементами управління проектами, підвищуючи ефективність реалізації інноваційних проектів.

Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства спрямована на використання результатів наукових досліджень і розробок для отримання прибутку. Вона сприяє розширенню і оновленню продукції, удосконаленню технології і управління, завоюванню нових сегментів ринку.

Інвестиційна та інноваційна політика підприємства є взаємозалежними складовими стратегії його розвитку. Ефективне управління цими політиками сприяє підвищенню конкурентоспроможності та прибутковості підприємства, забезпечуючи його стабільний розвиток у сучасних ринкових умовах. Використання сучасних методологій управління проектами, інформаційних технологій та прогресивних методів управління дозволяє підприємствам ефективно реалізовувати інноваційні проекти, досягати високих результатів і успішно адаптуватися до вимог ринку [36].

Для успішної інвестиційної активності важливо ретельно вивчати всі аспекти ринкових умов та здійснювати аналіз ризиків. Спрямовувати інвестиційні ресурси на інноваційні проекти, які мають високий потенціал для прибутковості та стійкого розвитку. Забезпечувати ефективне управління

фінансовими та людськими ресурсами для досягнення стратегічних цілей інвестиційної політики.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ У

ТОВ «АТБ-Маркет», Продукти – 1111

2.1. Загальна характеристика організаційно-економічної діяльності підприємства

ТОВ «АТБ-маркет» було засновано в 1993 році на основі торгової марки «Агротехбізнес», яка стала фундаментом для розвитку мережі дискаунтерів «АТБ». На початку 2000-х років компанія прийняла стратегічне рішення переформувати свій бізнес за зразком західних рітейл-мереж, перейшовши до формату дискаунтера. Дискаунтер – це магазин, який пропонує відносно широкий асортимент продукції за оптовими цінами, включаючи товари власного бренду. Такий формат виявився доцільним, враховуючи потреби населення. Повний перехід до формату дискаунтера відбувся лише в 2017 році. Відтоді темпи розширення мережі значно прискорилися, і вже станом на 2019 рік кількість магазинів перевищила 1000 з щорічним приростом понад 100 нових магазинів.

ТОВ «АТБ-Маркет» є частиною корпорації «АТБ», яка є однією з найбільших мереж у сфері продовольчої торгівлі в Україні. Компанія відома своєю широкою мережею магазинів, які охоплюють багато регіонів країни. «АТБ-Маркет» активно розвивається, використовуючи ефективні маркетингові та логістичні стратегії, що дозволяють їй займати високі позиції на ринку [40].

На початок 2024 року, торговельна мережа «АТБ» налічувала 1 207 магазинів у 24 областях України та продовжує демонструвати високі темпи зростання. Науково виважені підходи до розробці маркетингової стратегії, логістиці, до контролю якості продовольчих товарів та до обслуговування клієнтів забезпечили підприємству лідерські позиції у торгової галузі країни,

як по кількості покупців, так й по товарообігу та податковим виплатам (рис. 2.1).

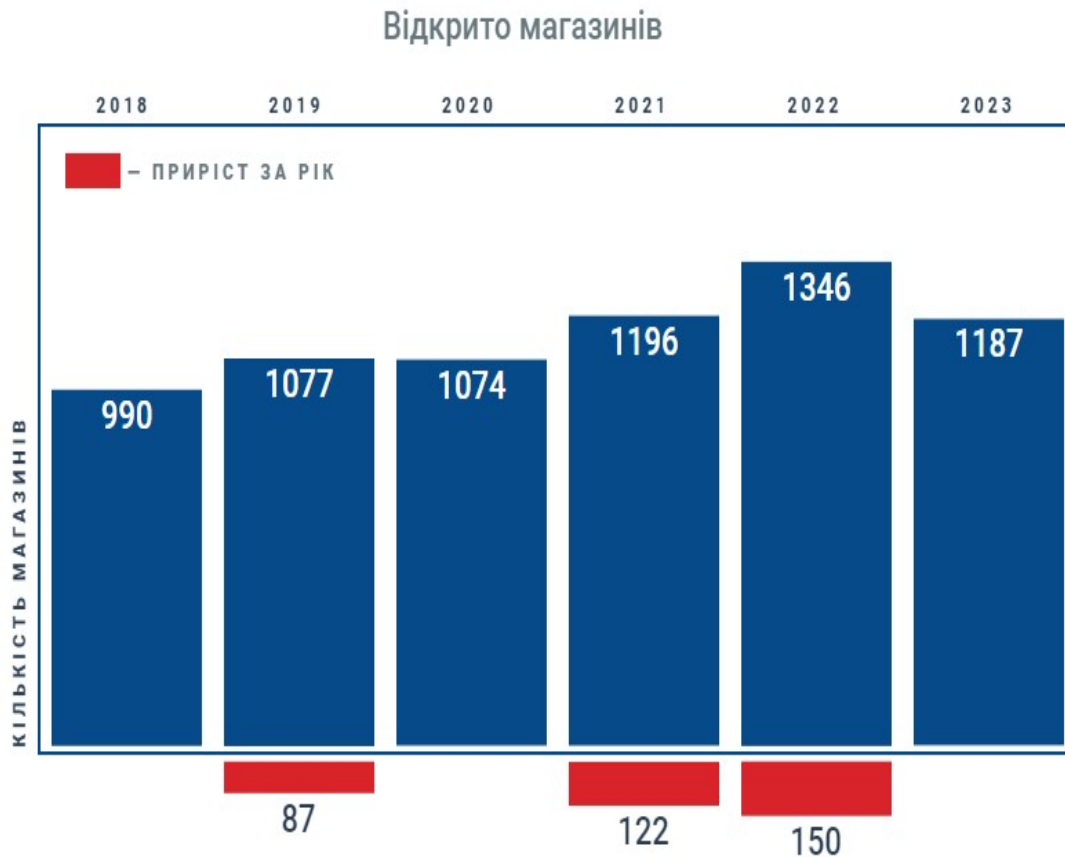

Рис. 2.1. Кількість відкритих магазинів «АТБ -маркет»

Щоденно в магазинах мережі «АТБ» здійснюють покупки понад 3 млн. українців. За підсумками 2023 року товарообіг мережі склав 215,7 млрд. грн. Компанія «АТБ-маркет» – один з найбільших роботодавців країни: сьогодні на підприємстві працюють понад 44 тисячі осіб. Співробітники, які займають адміністративні посади та ті, хто працює у торговельної мережі, отримали професійну підготовку в учбових центрах компанії (рис. 2.2, 2.3).

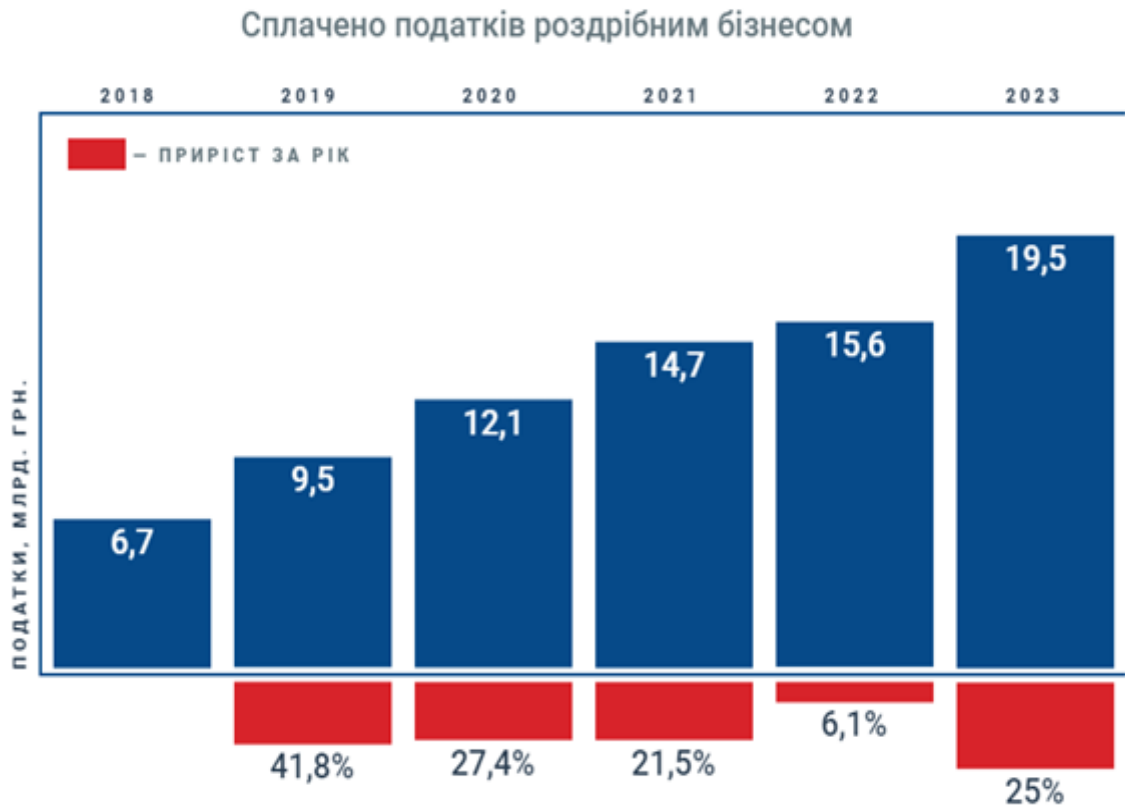

Рис. 2.2. Сплачено податків роздрібним бізнесом

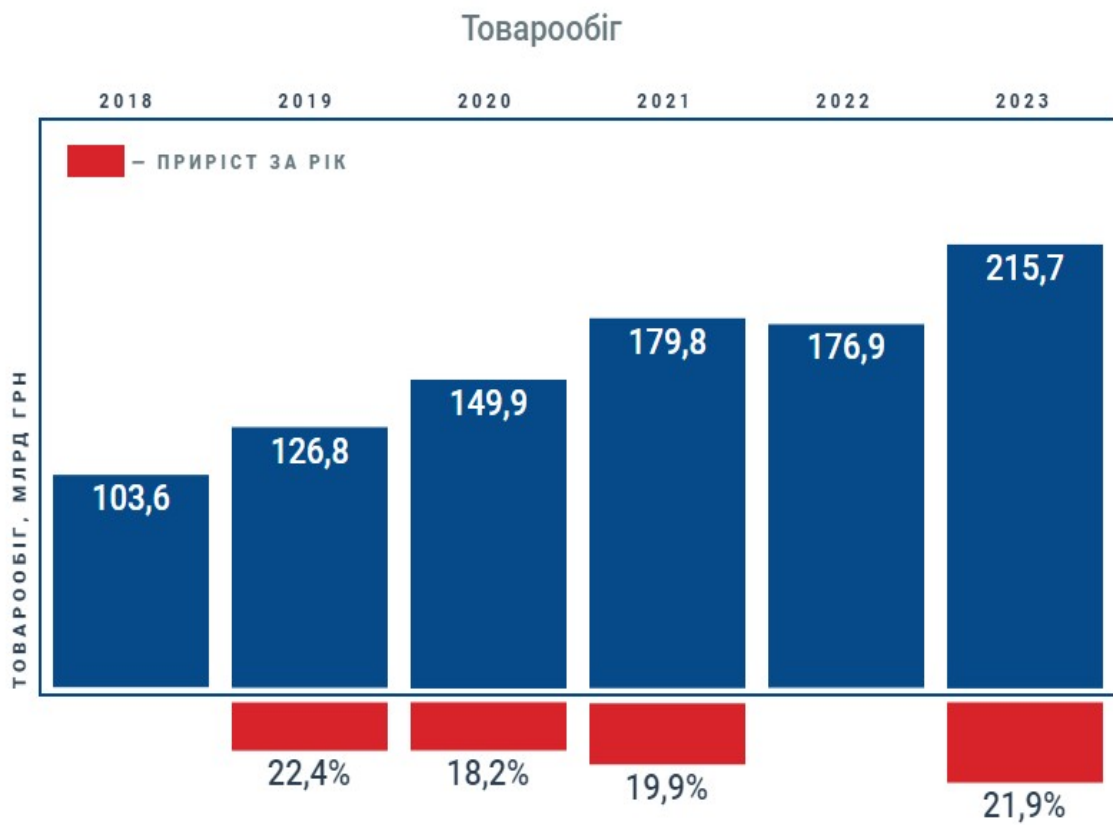

Рис. 2.3. Товарообіг магазинів «АТБ -маркет»

Націленість на результат, розвиток професійних якостей, дотримання корпоративних норм та високий рівень відповідальності кожного співробітника роблять можливим досягнення місії підприємства – забезпечення населення України якісними харчовими продуктами та нехарчовими товарами першої необхідності за мінімальними цінами.

Політика дезагрегації та орієнтація на економічні та проміжні цінові сегменти є ключовими стратегіями для ТОВ «АТБ-маркет», особливо в умовах пандемії COVID-19, військовій події та зниження доходів населення. Ці підходи дозволяють компанії досягати кількох важливих цілей:

1. Дезагрегація асортименту. Розподіл товарів по різних цінових сегментах дозволяє пристосовуватися до змін в споживчому попиті. Наприклад, пропозиція більш доступних товарів і брендів для економічних сегментів споживачів, що зменшується доходами.

2. Орієнтація на широку аудиторію. За рахунок орієнтації на різні цінові сегменти ТОВ «АТБ-маркет» забезпечує доступність продуктів для різних соціальних груп і забезпечує широке охоплення ринку.

3. Конкурентні цінові переваги. Інтеграція цінових стратегій дозволяє компанії відповідати на змінні умови ринку, включаючи пандемійні кризи та економічні коливання, і зберігати конкурентоспроможність.

Такий підхід сприяє не лише збільшенню клієнтської бази, а й зміцненню позицій на ринку продовольчої торгівлі, підвищуючи ефективність і відповідність до поточних соціально-економічних реалій.

Інвестиційна діяльність ТОВ «АТБ-маркет» включає різні аспекти, зокрема:

- розвиток і розширення мережі магазинів. Інвестиції в будівництво нових торгових точок або реконструкцію існуючих для покращення обслуговування клієнтів та розширення географічного покриття;
- модернізація та оновлення обладнання. Інвестиції у сучасне обладнання для оптимізації процесів постачання, зберігання та продажу продукції;

- впровадження технологій. Інвестиції в інформаційні технології та цифрові рішення для покращення управлінських процесів, маркетингу та взаємодії з клієнтами;
- сприяння сталому розвитку. Інвестиції в ініціативи зі зменшення впливу на навколишнє середовище, наприклад, у зелені технології, енергоефективність та управління відходами;
- розширення асортименту продукції. Інвестиції в розробку та впровадження нових продуктів або послуг для задоволення зростаючих потреб споживачів.

Ці напрями інвестиційної діяльності сприяють підвищенню конкурентоспроможності та зміцненню позицій компанії «АТБ-маркет» на ринку продовольчої торгівлі.

В таблиці 2.1. наведено загальну характеристику підприємства ТОВ «АТБ-маркет».

Таблиця 2.1

Загальна характеристика підприємства ТОВ «АТБ-маркет»

Назва	Характеристика
Повна назва	Товариство з обмеженою відповідальністю «АТБ-маркет»
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Код за ЄДРПОУ	30487219
Розмір статутного капіталу	9930145 грн.

Необхідною умовою ефективного функціонування та сталого розвитку «АТБ-Маркет» є доступ до компанії «АТБ», яка є національною федерацією компаній. Підприємство самостійно планують свою господарську діяльність і здійснюють відповідно до попиту продукцію для покриття витрат і забезпечення розвитку науки і техніки і виробництв для отримання прибутку. Зараз компанії витрачають усі свої вільні кошти на придбання нового сучасного обладнання та технологій.

Основним видом діяльності ТОВ «АТБ-маркет» є роздрібна торгівля продовольчими товарами. Компанія є однією з найбільших та найпопулярніших роздрібних торговельних мереж в Україні, зосереджуючись на наданні широкого асортименту продуктів харчування для своїх клієнтів.

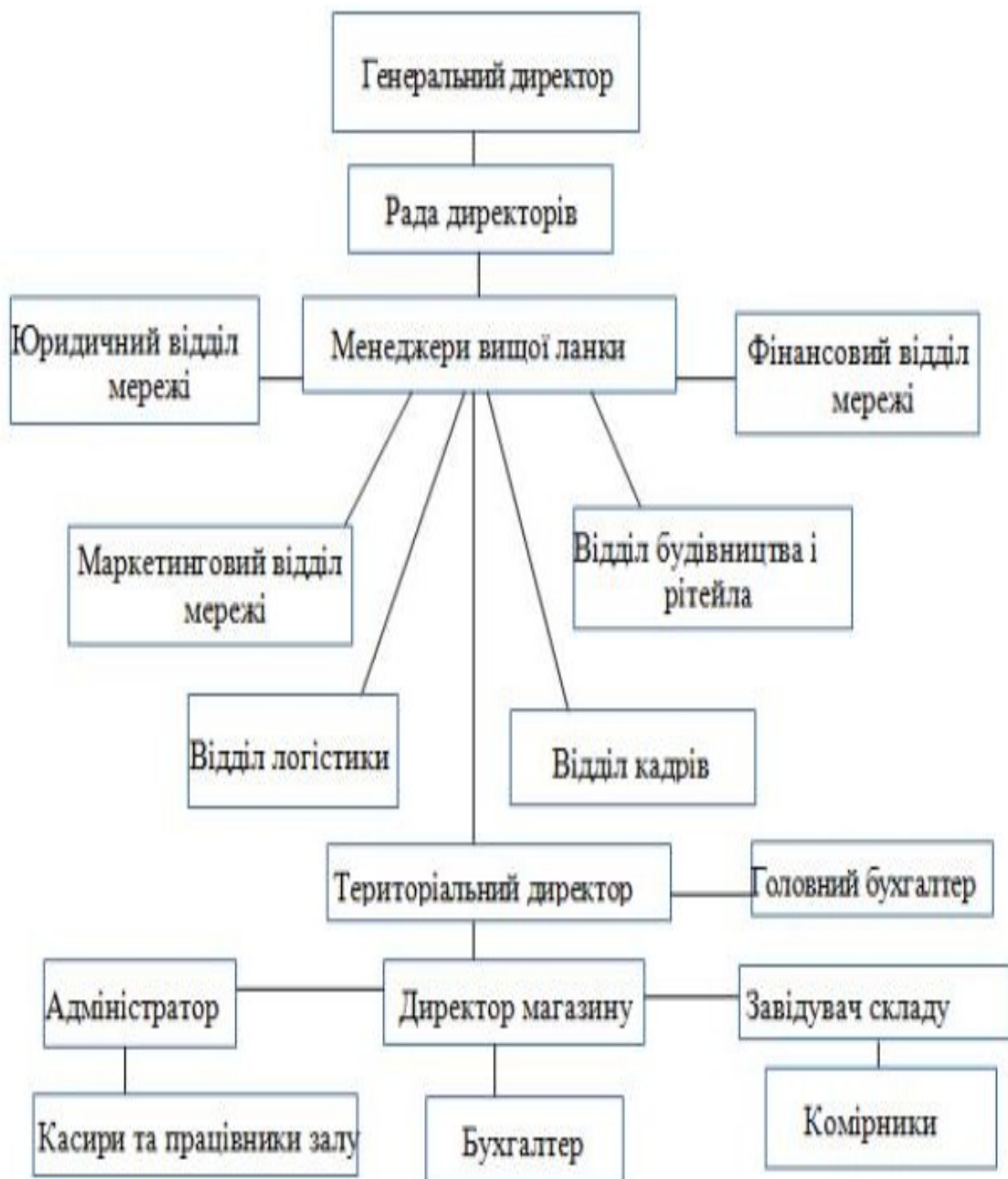

Рис. 2.4. Організаційна структура ТОВ «АТБ -маркет»

На рис.2.4 представлено організаційну структуру ТОВ «АТБ-маркет» яка є найбільш ефективною, оскільки на регіональному рівні управлінські рішення ухвалюються спеціалізованою командою, а на територіальному рівні існує декілька рівнів контролю.

Функціональна організаційна структура має свої переваги:

1. Висококваліфікований персонал. Спеціалізація і чітке розподілених обов'язків дозволяють співробітникам стати експертами у своїх областях.

2. Багатоетапний контроль рішень. Процес прийняття рішень пройде кілька етапів контролю, що зменшує ймовірність помилок і покращує якість рішень.

3. Зниження ризику помилкових рішень. Чіткість ролей та відповідальності дозволяє зменшити ризик прийняття неправильних рішень.

4. Усунення дублювання управлінських функцій. Кожен відділ чітко відповідає за свої функції, що усуває перекриття і дублювання в управлінській діяльності.

Ця структура особливо ефективна в умовах великої організації, де потрібно ефективно керувати складними процесами і координувати дії різних підрозділів.

У таблиці 2.2. представлено основні техніко-економічні показники діяльності підприємства ТОВ «АТБ-Маркет».

Таблиця 2.2.

Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності
ТОВ «АТБ-Маркет»

Показники	Один виміру	2022	2023	2024	Абсолютне +—	Відносне, %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	тис. грн	44148	50038	31015,50	-13132,5	70,25
Собівартість реалізованої продукції	тис. грн	136359	161515	144191,30	7532,3	105,51

Продовження таблиці 2.2

Інші операційні доходи	тис. грн	98750	114449	113642,30	7532,3	105,51
Прибуток чистий / збиток	тис. грн	2704	2414	167,80	-2536,2	6,21
Витрати на 1 грн. чистої виручки від реалізації	коп.	36,10	31,10	28,4	-7,7	78,67
Рентабельність діяльності (продаж)	%	6,13	8,15	4,50	-1,63	73,41
Рентабельність продукції	%	68,38	71,15	60,5	-7,88	88,48

З таблиці 2.2 видно, що у 2024 році показники чистого доходу зменшились на 13132,5 тис. грн або 70,25%. Проте, незначне зростання собівартості продукції склало 7532,3 тис. грн або 105,51%.

Таким чином, можна зробити висновок, що підприємство продовжує функціонувати на ринку та приносити прибуток. Однак зменшення базових показників пов'язано зі зниженням обсягів реалізації продукції, що призвело до зменшення чистого прибутку. Це, ймовірно, пов'язано з повномасштабним вторгненням РФ на територію України.

2.2. Аналіз інвестиційної діяльності на підприємстві «АТБ-Маркет» та оцінка її ефективності

Корпорація «АТБ» та її підприємства забезпечують роботою понад 70 тис. українців. У 2023 році розширення мережі супермаркетів створило понад 5,5 тис. нових робочих місць.

Корпорація ТОВ «АТБ-Маркет» є найбільшим державним та галузевим платником податків. Станом на кінець 2023 року податкові кредити компанії склали 15,8 млрд грн, що на 26% більше порівняно з 2022 роком. У 2024 році компанія планує збільшити податкові пільги до 19 млрд грн.

Основні завдання підприємств цього рівня у сфері інвестиційної діяльності включають:

- розроблення інвестиційної стратегії, узгодженої із загальною стратегією організації;
- визначення концептуальних основ та принципів інвестиційної політики, яка відповідає інноваційним стратегіям;
- створення планів та програм для реалізації інвестиційної діяльності;
- обґрунтування варіантів масштабних інноваційних проектів для розширення або диверсифікації діяльності організації;
- визначення джерел ресурсів для реалізації інноваційних програм і проектів;
- розвиток організаційних структур, які здатні адаптуватися до інноваційних змін [32].

Основним джерелом фінансування інновацій у ТОВ «АТБ-Маркет» є власні кошти компанії.

З розрахунків видно, що з усіх освоєних капітальних інвестицій 93,0% було інвестовано в матеріальні активи (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3

Освоєння капітальних інвестицій ТОВ «АТБ-маркет», тис.грн.

Найменування	Освоєно за рік	Питома вага %
Капітальні інвестиції у матеріальні активи	7234	93,0
Капітальні інвестиції у нематеріальні активи	547	7,0
Всього	7781	100

Таблиця 2.4.

Розподіл капітальних інвестицій, які освоєні в 2023 році

Показники	Всього	У тому числі	
		Нові активи	Витрати на капітальний ремонт
Капітальні інвестиції у матеріальні активи	5132	5300	481
Нежитлові будівлі	1467		467
Машини та обладнання	3151	198	

Продовження таблиці 2.4.

Транспортні засоби	514		14
Інші матеріальні активи	2102	102	
Капітальні інвестиції у нематеріальні активи	547	547	
Права на комерційні позначення, об'єкти промисловості	545	545	
Програмне забезпечення	2	2	
Разом	7781	5949	481

З таблиці видно, що організація освоїла кошти на придбання нових активів у сумі 5949 тис. грн, зокрема на матеріальні активи – 5300 тис. грн, а на нематеріальні активи – 547 тис. грн.

Було придбано машини, обладнання та інвентар на суму 198 тис. грн, зокрема електричне та електронне устаткування на 151 тис. грн, транспортні засоби на 14 тис. грн, інші матеріальні активи на 102 тис. грн.

Позитивним є те, що підприємство вклало власні кошти в капітальний ремонт на суму 481 тис. грн. Економічний успіх, якого прагне досягти ТОВ «АТБ-Маркет», неможливий без переорієнтації на структурні зміни у виробництві продукції, впровадження інновацій та залучення потенційних інвесторів.

2.3. Економічне обґрунтування та очікувані результати по вдосконаленню інвестиційної діяльності мережі «АТБ-Маркет»

Економічна ефективність будь-якої діяльності визначається як відношення результатів, досягнутих завдяки цій діяльності, до витрат, що були витрачені на її реалізацію. Оскільки маркетингові витрати часто мають довгостроковий вплив, їх слід вважати інвестиційними витратами, подібно до інших інвестицій, оскільки їх наслідки проявляються протягом тривалого часу.

Маркетингові витрати, по суті, спрямовані на підвищення виробничо-

технологічного потенціалу компанії. Ці витрати зазвичай включають інвестиції у виробничі фонди, технології та кадри. В деяких випадках маркетингові витрати можуть бути класифіковані як поточні витрати і віднесені на собівартість продукції [37].

Оцінка результатів маркетингової діяльності є складним завданням, оскільки результати господарської діяльності підприємства залежать від багатьох факторів, і маркетингова діяльність є лише одним з них.

Для початку розрахунку витрат на організацію відділу для створення програми лояльності важливо детально вказати всі витрати, які передбачаються. Наприклад, витрати можуть включати:

1. Зарплата та соціальні внески для працівників відділу, що займається програмою лояльності.
2. Оренда офісного приміщення та витрати на комунальні послуги, якщо відділ не працює в основному офісі компанії.
3. Закупівля обладнання (комп'ютерів, принтерів, телефонів тощо) для роботи відділу.
4. Розробка програмного забезпечення або придбання ліцензій на програмне забезпечення для управління програмою лояльності.
5. Реклама і промоція програми лояльності, включаючи витрати на рекламні кампанії.
6. Навчання персоналу для роботи з новою програмою.

Всі ці витрати можуть бути представлені у таблиці 2.5. для подальшого аналізу та планування бюджету програми лояльності.

Таблиця 2.5.

Витрати на організацію відділу маркетингу

Діяльність	Витрати
Залучення агентства або декількох працівників для розробки програми лояльності (заробітна плата)	10,000-20,000
Інтеграція CRM системи	500-5000 (в залежності від розміру клієнтської бази)

Продовження таблиці 2.5.

Тестовий відділ (команда, що відповідає за чітку роботу програми лояльності та проходить шлях споживача)	50,000
Промо матеріали	50,000 – 100,000
Реалізація чат-боту	10,000
Спеціаліст з security-даних	10,000

Далі розглянемо прогнозований дохід від впроваджених заходів. Прогноз доходів від реалізації запропонованих заходів представлено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6.

Прогнозовані доходи від впроваджених заходів

Прогнозовані доходи	Сума, грн
Дохід від реалізації стратегії лояльності	1 200 000
Дохід від впровадження заходів просування	1 200 000
Всього	2 200 000

Для оцінки ефективності проекту і врахування змін вартості грошей у часі слід використовувати кілька ключових фінансових показників.

Спочатку варто розрахувати показник чистої теперішньої вартості проекту (NPV). NPV – це показник прибутку, яку отримують учасники інвестиційного проекту. Математично цей показник знаходиться на основі дисконтування значень чистого грошового потоку (незалежно від того негативний він або позитивний). Отримане в результаті підрахунків значення NPV потрібно порівняти з нулем, щоб зробити висновок про вигідність проекту:

1) при $NPV = 0$ – реалізація проекту не призведе до отримання прибутку, але і не створить збитків;

2) при $NPV > 0$ (позитивне значення NPV) – проект є прибутковим, потрібно розглянути можливість його практичної реалізації;

3) при $NPV < 0$ (від'ємне значення NPV) – проект є збитковим, і немає необхідності розглядати можливість його практичної реалізації.

Виділяють переваги та недоліки використання NPV для оцінювання результатів практичної реалізації інвестиційного проекту, а саме:

Переваги:

1. Можливість порівняння проектів. NPV дозволяє порівнювати різні інвестиційні проекти між собою, допомагаючи вибрати найвигідніший варіант на основі їх очікуваної прибутковості.

2. Облік терміну реалізації та грошових потоків. Метод враховує тривалість проекту та розподіл грошових потоків по роках, що дозволяє точно оцінити вплив грошових потоків протягом часу.

3. Аналіз при різних ставках дисконтування. NPV дозволяє проводити аналіз чутливості до різних дисконтних ставок, що допомагає оцінити вплив змін у вартості капіталу на результати проекту.

Недоліки:

1. Відсутність оцінки ризиків. NPV не враховує ризики та невизначеності, що можуть вплинути на реалізацію проекту. Для врахування ризиків потрібно використовувати додаткові методи, такі як аналіз сценаріїв або монте-карло.

2. Неможливість оцінки зносу активів. Метод не враховує фізичний і моральний знос активів, що може вплинути на реальну ефективність інвестицій.

3. Складність розрахунку і обрання ставки дисконтування. Розрахунок NPV може бути складним і вимагає точного вибору ставки дисконтування, яка може бути відносною і залежить від припущень та оцінок.

Ці переваги і недоліки слід враховувати при використанні NPV для прийняття інвестиційних рішень, щоб забезпечити найбільш точну і всебічну оцінку проектів.

Показник чистої теперішньої вартості проекту для підприємства відображено на формулі 3.1.

$$NPV = \sum \frac{CF_t}{(1+k)^t} - \sum \frac{I_t}{(1+k)^t}$$

(3.1)

де CF (cash flow) – надходження грошових потоків в кінці періоду t ;

I (investment) – інвестиції в проект;

T – кількість періодів життєвого циклу (місяців, кварталів), i -й період року, $i = 1...4$;

k – коефіцієнт дисконтування для i -го періоду.

Теперішня вартість для ТОВ «АТБ-Маркет» розрахована і представлена в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Розрахунок чистою теперішньої вартості

Стаття	Показник
Ставка дисконту	0,06
Чисті грошові надходження в кінці періоду	1052100
Дисконтні чисті грошові надходження	1152100
Інвестиції (маркетингові витрати), I	1148000
Дисконтовані інвестиції	1216880
NPV	90417,00

Отже, $NPV=90\,417,70$, тому можна стверджувати, що запропонований проект є прибутковим.

Далі розрахуємо рентабельність проекту. Рентабельність відображає економічну ефективність діяльності підприємства, вона показує співвідношення результату до затрат. Рентабельність проекту розраховується за формулою 3.2.

$$P = \text{Пр} / \text{Вит} \quad (3.2)$$

Де PP – чистий прибуток $Вит$ -загальні витрати Отже, рентабельність проекту буде дорівнювати: $P = 2\,200\,000 / 1\,148\,000 = 1,9$

Можна стверджувати, що запропоновані рекомендації для підвищення лояльності є рентабельними.

Наступний показник який буде проаналізовано, це срок окупності інвестицій. Срок окупності інвестицій (РВР, або Payback Period) є важливим

показником, який допомагає оцінити, скільки часу знадобиться для повернення інвестицій за рахунок отриманих доходів. РВР корисний для швидкої оцінки проектів і визначення того, чи є проект життєздатним з точки зору повернення інвестицій. Однак, він не враховує час вартості грошей і може бути доповнений іншими фінансовими показниками для більш повної оцінки проекту.

Цей показник визначається послідовним розрахунком NPV для кожного періоду проекту, точка в якій NPV стане позитивним, буде являтися точкою окупності[13] (формула 3.3).

$$PI = \frac{\sum \frac{CF_t}{(1+k)^t}}{\sum \frac{I_t}{(1+k)^t}} \quad (3.3)$$

Отже, термін окупності буде дорівнювати= 1, 05. Далі розглянемо інвестиційні ризики, які можуть виникнути під час впровадження даного проекту.

Інвестиційні проекти відносяться до майбутнього періоду часу, тому з упевненістю прогнозувати результати їх здійснення проблематично. Такі проекти повинні виконуватися з урахуванням можливих ризиків. Інвестиційне рішення називають ризикованим або невизначеним, якщо воно має кілька можливих результатів.

Інвестиційні проекти часто пов'язані з невизначеністю і ризиками через те, що їх результати залежать від багатьох факторів, які можуть змінюватися в майбутньому. Ризиковані або невизначені інвестиційні рішення можуть мати кілька можливих результатів, що ускладнює точне прогнозування їх ефективності.

Усі учасники інноваційно-інвестиційного проекту мають зацікавленість у запобіганні можливому провалу або збиткам. Проте жоден з них не може бути абсолютно впевнений у позитивному результаті проекту через невід'ємний характер ризиків у будь-якому підприємстві. Щоб зменшити ймовірність збитків і уникнути можливого провалу, методологія управління проектами

передбачає спеціалізовані процедури для врахування невизначеності та ризиків на всіх етапах проекту. Визначення типів і рівнів ризиків дозволяє активно впливати на них і зменшувати їх негативний вплив на ефективність проекту, що надає можливість ефективного управління ризиками.

Інвестиційні ризики можна визначити як ймовірність того, що фактичний прибуток від інвестиційного проекту буде нижчим за запланований через вплив змінних факторів зовнішнього і внутрішнього середовища організації. Ці ризики виникають через непередбачувані обставини, які можуть вплинути на реалізацію проекту та його фінансові результати [47].

Інвестиційні ризики можна класифікувати за сферою їх виникнення на зовнішні і внутрішні. Зовнішні ризики виникають внаслідок змін у зовнішньому середовищі відносно господарюючого суб'єкта. При цьому, господарюючий суб'єкт не має змоги безпосередньо впливати на ці фактори. Його завдання полягає в прогнозуванні та врахуванні таких ризиків у своїй діяльності, щоб мінімізувати їх негативний вплив на реалізацію інвестиційного проекту.

РОЗДІЛ 3

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ПОЛІТИКОЮ ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

3.1. Напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АТБ-Маркет»

Підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємств вимагає комплексного підходу, враховуючи як стратегічні, так і оперативні аспекти. На основі аналізу та розгляду основних проблем інвестиційної діяльності, можна виділити кілька ключових напрямків для підвищення ефективності:

1. Існуюча або реалізована стратегія зростання підприємства в контексті реалізації нового інвестиційного проекту. Стратегія зростання повинна бути чітко визначена і відповідати довгостроковим цілям підприємства. Вона може включати: диверсифікацію (розширення асортименту продуктів або послуг, вихід на нові ринки), інновації (впровадження нових технологій, продуктів або бізнес-моделей), партнерства та злиття (об'єднання з іншими компаніями для спільної реалізації інвестиційних проектів), глобалізація (вихід на міжнародні ринки).

2. Здійснювати заходи щодо контролю ризиків корпоративної діяльності. Контроль ризиків є невід'ємною частиною успішної інвестиційної діяльності. До основних заходів можна віднести:

Ідентифікація та оцінка ризиків – систематичне визначення потенційних загроз та їх ймовірності;

– розробка планів з управління ризиками – створення планів на випадок виникнення ризикових ситуацій;

– моніторинг та контроль – постійний аналіз і контроль за станом ризиків, оперативне реагування на зміни.

– страхування – страхування ключових активів та інвестиційних проектів.

3. Покращити поточні показники ефективності інвестиційного проєкту. Показники ефективності дозволяють оцінити успішність інвестиційної діяльності. До основних заходів для їх покращення можна віднести:

- оптимізація витрат – зниження витрат на реалізацію інвестиційних проектів за рахунок ефективнішого використання ресурсів;
- підвищення продуктивності – впровадження нових технологій та методів роботи для підвищення продуктивності праці;
- поліпшення управління – вдосконалення системи управління проєктами, підвищення кваліфікації персоналу;
- залучення зовнішніх інвестицій – активний пошук та залучення додаткових інвесторів [50].

Застосування зазначених заходів та напрямків підвищення ефективності інвестиційної діяльності дозволить підприємствам не лише досягти поставлених цілей, але й забезпечити їх стійкий розвиток та конкурентоспроможність на ринку.

Для вдосконалення корпоративної інвестиційної діяльності підприємства можна виділити наступні етапи:

1. Впровадити систему постійного вдосконалення:
 - систематичний аналіз – регулярний моніторинг результатів діяльності, аналіз слабких та сильних сторін;
 - вдосконалення процесів – впровадження нових технологій та методів роботи для підвищення ефективності;
 - навчання персоналу – підвищення кваліфікації працівників, проведення тренінгів та семінарів.
2. Удосконалити стратегічне управління організацією:
 - чітке планування – розробка довгострокових стратегічних планів розвитку;

- оцінка ризиків – систематичне визначення потенційних загроз та їх впливу на діяльність підприємства;

- гнучкість у прийнятті рішень – швидка адаптація до змін ринкових умов та впровадження коректив у стратегію.

3. Забезпечення доступу до кредитних або позикових фінансових ресурсів:

- співпраця з фінансовими установами – налагодження партнерських відносин з банками та інвестиційними фондами;

- диверсифікація джерел фінансування – пошук різних джерел фінансових ресурсів, включаючи кредити, облігації, лізинг;

- фінансове планування – розробка планів фінансування, що дозволяють ефективно управляти грошовими потоками.

4. Взаємовигідне підтримання відносин з адміністративними ресурсами:

- партнерство з органами влади – участь у державних програмах та проектах, що підтримують бізнес;

- участь у тендерах – активна участь у тендерних процедурах для отримання державних контрактів;

- інформаційна підтримка – забезпечення доступу до інформації про тендери та державні замовлення.

5. Проведення систематичного аналізу діяльності компанії

- фінансовий аналіз – регулярний аналіз фінансових показників для оцінки рентабельності та ліквідності.

- оперативний контроль – використання сучасних інформаційних систем для моніторингу діяльності в режимі реального часу.

- оцінка ефективності – визначення ключових показників ефективності та їх регулярне вимірювання [56].

Застосування цих етапів дозволить підприємству не тільки підвищити ефективність інвестиційної діяльності, але й забезпечити стійкий розвиток та конкурентоспроможність на ринку. Важливо також забезпечити

інтегрованість цих етапів у загальну стратегію підприємства та постійно адаптувати їх до змін зовнішнього та внутрішнього середовища.

Заходи щодо вдосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АТБ-Маркет» представлено на рис. 2.5.

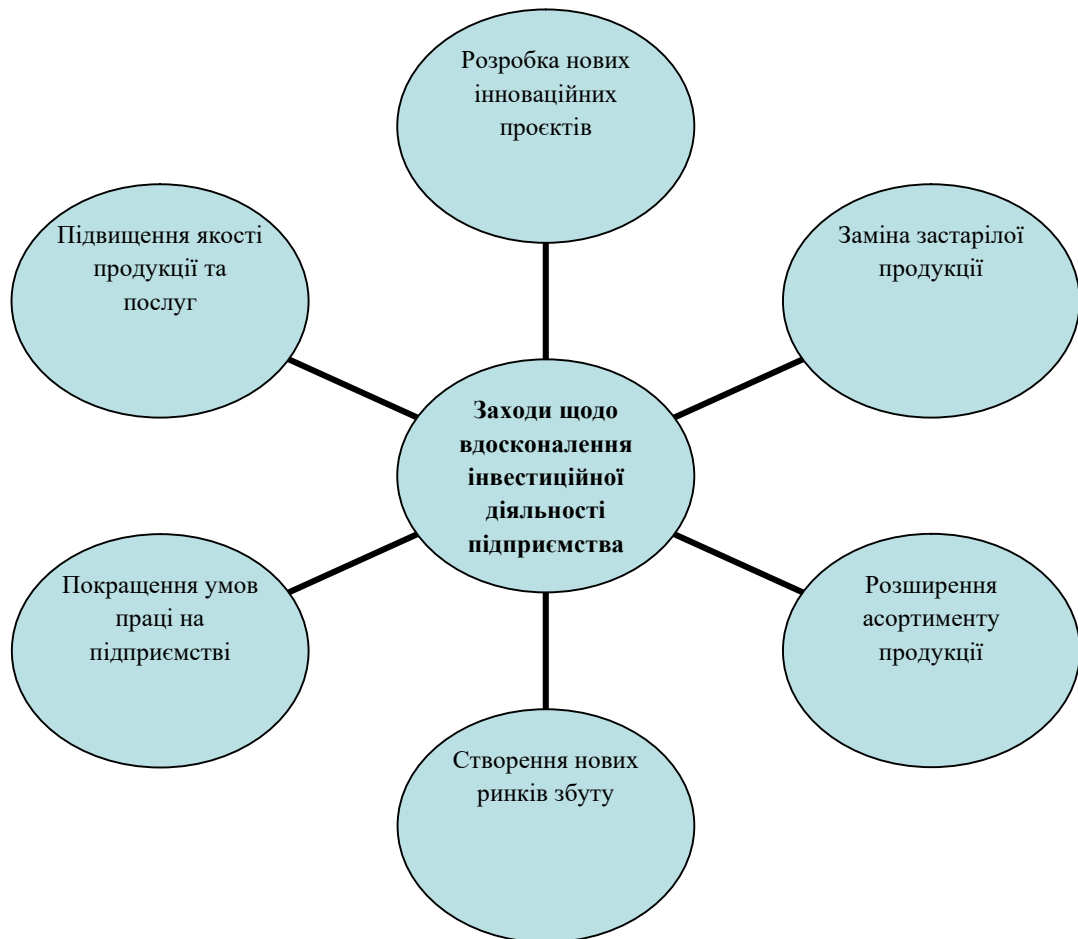

Рис. 2.5. Заходи щодо вдосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АТБ-Маркет»

Для вдосконалення інвестиційного розвитку ТОВ «АТБ-Маркет» важливим є збільшення обсягів виробництва, прибутку та рентабельності продукції, зниження собівартості показників, підвищення продуктивності праці.

Для ТОВ «АТБ-Маркет» можна виділити такі напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності:

1. Удосконалення існуючої чи запровадження нової стратегії розвитку

підприємства:

- аналіз поточної стратегії. Оцінка ефективності чинної стратегії з точок зору ринку, конкурентів, клієнтів та внутрішніх даних підприємства можливо. Виявлення сильних та слабких сторінок.

- розробка нової стратегії. У разі необхідності розробка нової стратегії, яка враховує зміни у зовнішньому середовищі, нові тенденції та технологічні інновації. Наприклад, перехід до процесів цифровізації чи вихід на нові ринки.

- залучення інновацій. Інвестування в нові технології та інноваційні рішення, що дозволяють збільшити конкурентні переваги підприємства.

2. Впровадження заходів щодо контролю ризиків діяльності підприємства:

- ідентифікація ризиків. Виявлення проявлених ризиків, які можуть вплинути на діяльність підприємства (фінансові, операційні, ринкові, репутаційні тощо);

- розробка плану управління ризиками. Створення системи управління ризиками, включаючи заходи щодо їх зниження, моніторингу та контролю;

- страхування ризиків. Використання страхування як одного з інструментів управління.

3. Поліпшення показників ефективності поточного інвестиційного проекту:

- оцінка ефективності. Проведення регулярного аналізу ключових показників ефективності (KPI) інвестиційного проекту, таких як ROI, IRR, NPV, термін окупності та інші;

- оптимізація витрат. Пошук можливостей для зниження витрат без втрати якості або продуктивності. Це може включати впровадження сучасних технологій або реінжиніринг процесів;

- моніторинг і корекція. Постійний моніторинг прогресу проекту та оперативне внесення змін у разі необхідності для досягнення запланованих

показників [29].

Комплексне виконання цих заходів дозволить підприємству підвищити свою конкурентоспроможність, знизити ризики та забезпечити ефективність поточних і майбутніх інвестицій.

Впровадження додаткових контролів управління ризиками на підприємстві, таких як регулярні звіти і щоквартальний перегляд інвестиційного плану і стратегії, є важливим кроком для забезпечення стабільного розвитку і мінімізації можливих загроз. Цей підхід дозволяє оперативно реагувати на зміни в зовнішньому середовищі та внутрішніх процесах, а також забезпечити гнучкість і адаптивність стратегії.

Основні напрямки інвестиційної діяльності, які варто враховувати при управлінні підприємством:

1. Інвестиції в технології та інновації:

- впровадження нових технологій для автоматизації процесів, підвищення продуктивності та зниження витрат\$
- інвестування в інноваційні продукти або послуги, які дозволять підприємству випереджати конкурентів і відповідати на нові потреби ринку.

2. Інвестиції в людський капітал:

- підвищення кваліфікації працівників через навчання і розвиток. Це дозволяє підвищити ефективність праці і забезпечити підприємство необхідними навичками та компетенціями;
- створення мотиваційних програм для залучення і утримання талановитих співробітників.

3. Інвестиції в розширення ринків і продуктів:

- розширення на нові географічні ринки або сегменти споживачів;
- розробка і впровадження нових продуктів, що відповідають сучасним вимогам клієнтів.

4. Інвестиції в забезпечення сталого розвитку:

- Впровадження екологічно чистих технологій та рішень, які сприятимуть сталому розвитку та позитивному іміджу підприємства.

– Виконання соціальних програм та ініціатив, що підвищують корпоративну соціальну відповідальність.

5. Фінансові інвестиції:

– оцінка та диверсифікація інвестиційного портфеля підприємства для мінімізації фінансових ризиків;

– інвестування у фінансові інструменти, які забезпечують стабільний прибуток і підтримку ліквідності.

Регулярний перегляд і коригування інвестиційної стратегії на основі щоквартальних звітів допоможе підприємству залишатися конкурентоспроможним і досягати своїх цілей у мінливому бізнес-середовищі. Це забезпечує не тільки управління ризиками, але й створює основу для довгострокового зростання і розвитку.

3.2. Заходи з удосконалення стратегії розвитку ТОВ «АТБ-Маркет»

Щоб розрахувати приблизну ефективність впровадження франчайзингу в ТОВ «АТБ-Маркет», необхідно проаналізувати доходи та прибутки, отримані від цього бізнес-моделювання.

Після підсумовування всіх доходів та віднімання витрат, пов'язаних із підтримкою франчайзингової мережі (включаючи операційні витрати, маркетинг, підтримку франчайзі тощо), можна визначити приріст прибутку ТОВ «АТБ-Маркет» від впровадження франчайзингової форми ведення бізнесу.

Таблиця 3.1

Доходи від впровадження франчайзингової форми ведення бізнесу ТОВ
«АТБ-Маркет»

Стаття витрат	Значення, тис. грн
Доходи від реалізації на 1 франчайзі	30000

Продовження таблиці 3.1.

Роялті на 1 франчайзі	1500
Відрахування на рекламу на 1 франчайзі	300
Одноразовий внесок на франчайзі	3000
Всього доходів (на 50 франчайзі)	240000

Розглянемо детальніше розрахунок доходів від впровадження франчайзингу в ТОВ «АТБ-Маркет» на основі наданих даних:

1. Річний товарооборот одного магазину: 30 млн грн. Для 50 магазинів: $30 \text{ млн грн} * 50 = 1,500 \text{ млн грн}$ (1,5 млрд грн).

2. Сума виплат роялті від одного франчайзі: 1,5 млн грн. Для 50 франчайзі: $1,5 \text{ млн грн} * 50 = 75 \text{ млн грн}$.

3. Одноразовий внесок від одного франчайзі: 3 млн грн. Для 50 франчайзі: $3 \text{ млн грн} * 50 = 150 \text{ млн грн}$.

4. Загальна сума доходів від 50 франчайзі: роялті: 75 млн грн., одноразовий внесок: 150 млн грн., загальна сума доходів: $75 \text{ млн грн} + 150 \text{ млн грн} = 225 \text{ млн грн}$.

Якщо в розрахунках вказується, що загальна сума доходів від 50 франчайзі може скласти 240 млн грн, то можливо, враховуються додаткові доходи, наприклад, від поставки продукції або інших франчайзингових зборів.

Таким чином, із впровадженням франчайзингової форми бізнесу ТОВ «АТБ-Маркет» може отримати загальні доходи в розмірі 240 млн грн у перший рік роботи 50 магазинів.

Щоб оцінити прибутковість від франчайзингової діяльності ТОВ «АТБ-Маркет», потрібно провести фінансовий аналіз, враховуючи роялті та паушальні платежі, а також застосувати дисконтовані грошові потоки. Використовуючи ці дані, можна оцінити, наскільки вигідною є франчайзингова діяльність для ТОВ «АТБ-Маркет» (таблиця 3.2).

Чистий акумульований грошовий потік ТОВ «АТБ-Маркет» після
впровадження франчайзингової форми бізнесу, тис. грн.

Рік	Дисконтовані доходи	Дисконтовані витрати	Чистий акумульований грошовий потік
1	218181,82	175000	43181,82
2	396694,21	318181,82	121694,21
3	360631,10	289256,20	193069,12
4	327846,46	262960,18	257955,40
5	298042,24	239054,71	316942,92

Протягом другого та наступних років планується відкриття в середньому 100 франчайзингових магазинів під брендом «АТБ» щорічно. Очікується, що за 5 років реалізації цього проекту чистий накопичений грошовий потік складе близько 317 млн грн, за умови запуску 100 нових франчайзі щороку після першого року. Для збільшення прибутку можна збільшити обсяг інвестицій у купівлю франшизи. Проте для збереження високої прибутковості важливо враховувати потреби ринку та платоспроможність потенційних інвесторів, які планують реалізувати цей проект.

Для оцінки ефективності даного заходу, здійснимо аналіз коефіцієнтів рентабельності після впровадження даного проекту протягом першого року (таблиця 3.3).

Таблиця 3.3

Показники рентабельності ТОВ «АТБ-Маркет» після впровадження проекту
франчайзингу

Показник	Значення, %
Коефіцієнт рентабельності активів	18,66
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	356,89
Коефіцієнт рентабельності продажу	8,24
Коефіцієнт рентабельності продукції	7,60

Найбільше значення має коефіцієнт рентабельності власного капіталу, який досяг 356,89%. Це суттєве підвищення в порівнянні з 303,31% у 2020 році, коли власний капітал компанії був низьким, а чистий прибуток перевищував його втричі.

Для аналізу доходів і витрат проекту з впровадження кас самообслуговування в ТОВ «АТБ-Маркет» необхідно скласти план фінансових надходжень і витрат на кожен квартал.

Середня вартість однієї каси самообслуговування складає 300 тис. грн. Оскільки в Україні налічується 1238 супермаркетів мережі «АТБ», у кожному з яких планується встановити по одній касі самообслуговування, загальна кількість кас, що підлягає закупівлі та встановленню, дорівнює 1238. Витрати на їх придбання складують 371,4 млн грн. Традиційні каси з обслуговуванням касирами залишаються, що забезпечить покупцям можливість вибору між різними видами обслуговування (таблиця 3.4).

Таблиця 3.4

Витрати на купівлю та встановлення кас самообслуговування, тис. грн

Найменування	Витрати, тис. грн
1 каса самообслуговування	300
115 кас самообслуговування	371400
Налаштування та монтаж 1 каси	4
Налаштування та монтаж 115 кас	4952
Щомісячне обслуговування 1 каси	2
Щомісячне обслуговування 115 кас	2476
Всього одноразових витрат	376352
Всього витрат за кожен місяць	2476

Отже, для реалізації проекту з установаження кас самообслуговування, по одній касі на кожен супермаркет, необхідно здійснити початкові витрати в розмірі 376,352 млн грн. Окрім того, щомісяця потрібно буде витратити по 2,476 млн грн на експлуатацію і підтримку цих кас.

Для оцінки ефективності проекту впровадження кас

самообслуговування важливо спрогнозувати можливі доходи від інновацій. Враховуючи, що за оцінками експертів товарообіг в супермаркетах, де встановлені каси самообслуговування, збільшується в середньому на 10%, розрахунки слід проводити, спираючись на цей показник.

Таблиця 3.5

Розрахунок доходів від проекту встановлення кас самообслуговування ТОВ «АТБ-Маркет»

Найменування	Доходи
Запланована виручка від реалізації, тис. грн	136250832
Плановий рівень рентабельності продажу, %	5
Запланований чистий прибуток, тис. грн	6812541
Приріст прибутку порівняно з періодом до впровадження заходу, тис. грн	1043875

Таким чином, розрахунки показують, що запланований чистий прибуток після впровадження кас самообслуговування складе 6,81 млрд грн, що на 1,04 млрд грн більше за чистий прибуток 2020 року. Фінансова модель проекту передбачає, що встановлення кас самообслуговування призведе до підвищення потоку клієнтів і швидкості обслуговування. Це дозволить зменшити черги, підвищити пропускну здатність підприємства та збільшити товарообіг.

Далі розрахуємо основні показники рентабельності після впровадження даного проекту.

Таблиця 3.6

Показники рентабельності ТОВ «АТБ-Маркет» після впровадження проекту встановлення кас самообслуговування

Показник	Значення
Коефіцієнт рентабельності активів, %	19,98
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, %	337,46
Коефіцієнт рентабельності продажів, %	6,57
Коефіцієнт рентабельності продукції, %	8,48

Отже, наші розрахунки показують, що впровадження запропонованих нововведень у ТОВ «АТБ-Маркет» сприятиме підвищенню ефективності функціонування підприємства та удосконаленню його стратегічного позиціонування і управління. Встановлення кас самообслуговування є перспективним кроком для збільшення товаропотоку і, відповідно, прибутку компанії.

Роздрібна торгівля в Україні має значний потенціал для розвитку, особливо через організацію франчайзингу великими підприємствами. Це принесе вигоду як франчайзерам (через роялті, плату за вхід до бізнесу та розширення торгової марки), так і франчайзі (через дохід від успішної бізнес-діяльності).

Впровадження кас самообслуговування дозволить ТОВ «АТБ-Маркет» поліпшити стратегічне позиціонування і управління підприємством завдяки зростанню прибутку та розширенню присутності навіть у невеликих містах України. Це сприятиме розвитку стратегії задоволення потреб більшої кількості споживачів, роблячи мережу більш доступною та зручною.

ВИСНОВКИ

На основі теоретичного та практичного узагальнення проблеми дослідження щодо управління інвестиційною діяльністю підприємства було зроблено наступні висновки:

1. Інвестиційна активність підприємства визначається як процес вкладення капіталу в різноманітні активи з метою отримання прибутку у майбутньому. Вона включає в себе усі види капітальних вкладень, що спрямовані на покращення виробництва, розвиток нових проектів та збільшення ефективності підприємства.

Внутрішні джерела включають прибуток підприємства, амортизаційні відрахування та інші внутрішні ресурси. Зовнішні джерела охоплюють банківські позики, інвестиційні фонди, випуск цінних паперів та інші зовнішні джерела фінансування.

Фінансовий аналіз дозволяє оцінити фінансову стійкість підприємства та його здатність до інвестицій. Економічний аналіз оцінює ефективність вкладень та їх вплив на прибутковість. Стратегічний аналіз спрямований на визначення довгострокових перспектив інвестиційних проектів і їх відповідність стратегії підприємства.

2. Інноваційна активність є важливою складовою інвестиційної стратегії, спрямованою на впровадження нових технологій і продуктів для забезпечення конкурентоспроможності на ринку. Інновації дозволяють підприємствам адаптуватися до змінних умов ринку та досягати стійкого росту та розвитку. Інвестиційна та інноваційна політика підприємства тісно пов'язані, оскільки реалізація інновацій завжди потребує фінансових ресурсів. Інвестиційні ресурси підприємства частково спрямовуються на впровадження інноваційних проектів, що забезпечує ефективне використання коштів.

3. Інвестиційна політика є складовою частиною стратегії підприємства і передбачає пошук надійних джерел фінансування. Джерелами інвестицій

можуть бути як внутрішні (прибуток, амортизаційні відрахування), так і зовнішні (банківські позики, інвестиційні фонди, випуск акцій та облігацій).

Інноваційна політика спрямована на впровадження нововведень для отримання конкурентних переваг і підвищення прибутковості. Вона базується на науково-технічному потенціалі підприємства, що включає кадри, матеріально-технічну базу, інформаційне забезпечення та управління телекомунікаціями.

4. Інвестиційна політика є невід'ємною частиною стратегічного планування підприємства. Інноваційна політика доповнює інвестиційну, спрямовуючи ресурси на розробку та впровадження нових технологій та продуктів. Комплексний підхід до стратегічного планування враховує як інвестиційні, так і інноваційні аспекти, забезпечуючи всебічний розвиток підприємства.

Інвестиційна та інноваційна політика підприємства є взаємозалежними складовими стратегії його розвитку. Ефективне управління цими політиками сприяє підвищенню конкурентоспроможності та прибутковості підприємства, забезпечуючи його стабільний розвиток у сучасних ринкових умовах. Використання сучасних методологій управління проектами, інформаційних технологій та прогресивних методів управління дозволяє підприємствам ефективно реалізовувати інноваційні проекти, досягати високих результатів і успішно адаптуватися до вимог ринку.

5. Для успішної інвестиційної активності важливо ретельно вивчати всі аспекти ринкових умов та здійснювати аналіз ризиків. Спрямовувати інвестиційні ресурси на інноваційні проекти, які мають високий потенціал для прибутковості та стійкого розвитку. Забезпечувати ефективне управління фінансовими та людськими ресурсами для досягнення стратегічних цілей інвестиційної політики.

6. ТОВ «АТБ-Маркет» демонструє стабільне зростання та розвиток на ринку роздрібної торгівлі в Україні. Компанія активно розширює свою мережу магазинів, що свідчить про ефективне управління та високий рівень

попиту на її продукцію.

АТБ-Маркет інвестує у розвиток свого персоналу через навчання та підвищення кваліфікації. Це сприяє підвищенню продуктивності праці та забезпечує високий рівень професійної підготовки співробітників.

Компанія орієнтована на задоволення потреб своїх клієнтів, що включає широкий асортимент товарів, високу якість обслуговування та зручність покупок. Такий підхід сприяє формуванню лояльності клієнтів та збільшенню обсягів продажів.

Компанія демонструє високу фінансову стабільність завдяки ефективному управлінню фінансовими ресурсами та стратегії диверсифікації ризиків. Це забезпечує можливість подальших інвестицій у розвиток та інновації.

Отже, АТБ-Маркет є одним з лідерів ринку роздрібної торгівлі в Україні, завдяки своїй ефективній організаційно-економічній діяльності, орієнтованій на інновації, розвиток людського капіталу, задоволення потреб клієнтів та соціальну відповідальність. Компанія продовжує зміцнювати свої позиції на ринку, забезпечуючи стабільне зростання та розвиток.

7. Для удосконалення стратегії розвитку важливо провести детальний аналіз поточних стратегій компанії. Це дозволить виявити їхні сильні та слабкі сторони, а також можливості та загрози, які впливають на діяльність компанії.

Рекомендується впроваджувати інноваційні технології та рішення, такі як автоматизація процесів, розширення асортименту продукції з урахуванням нових тенденцій споживання, і вдосконалення логістичних ланцюгів. Це допоможе підвищити ефективність роботи і зменшити витрати.

Необхідно постійно моніторити ринок та аналізувати потреби споживачів для своєчасного реагування на зміни в уподобаннях та вимогах. Це дозволить адаптувати стратегію і забезпечити конкурентні переваги.

8. Розширення мережі магазинів повинно базуватися на детальному аналізі ринкових можливостей і фінансових можливостей компанії. Важливо

забезпечити ефективну підтримку франчайзі та контролювати якість обслуговування на всіх рівнях.

Необхідно розробити і впровадити системи управління ризиками для зниження негативного впливу на бізнес. Це включає моніторинг фінансових ризиків, ризиків постачання і ризиків, пов'язаних з конкурентною ситуацією.

Інвестування в розвиток персоналу і підвищення кваліфікації співробітників також є важливим аспектом. Це допоможе покращити продуктивність працівників та забезпечити високий рівень обслуговування клієнтів.

Ці заходи повинні бути інтегровані в загальну стратегію компанії і узгоджені з довгостроковими цілями розвитку ТОВ «АТБ-Маркет».

9. Розроблені заходи, зокрема впровадження кас самообслуговування, демонструють значний потенціал для підвищення ефективності функціонування ТОВ «АТБ-Маркет». Це вплине на збільшення товарообігу, скорочення черг та покращення швидкості обслуговування клієнтів.

Запропоновані інновації сприятимуть удосконаленню стратегічного позиціонування ТОВ «АТБ-Маркет», завдяки розширенню мережі та збільшенню присутності в різних регіонах, включаючи менші містечка України.

Розвиток франчайзингової моделі має значний потенціал для компанії. Вигоди включають отримання роялті та плату за вхід до бізнесу для франчайзерів, а також можливість франчайзі використовувати успішну бізнес-модель для досягнення прибутку.

Впровадження нових технологій і розширення мережі відповідають стратегії задоволення потреб більшої кількості споживачів, роблячи мережу ТОВ «АТБ-Маркет» більш доступною та зручною для клієнтів по всій Україні.

Запропоновані заходи є ключовими для подальшого розвитку ТОВ «АТБ-Маркет». Вони сприятимуть укріпленню позицій компанії на ринку, забезпечуючи зростання та підвищення конкурентоспроможності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексєєнко І. І. Інвестування: навч. посіб.; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Електрон. текстові дан. (1,41 МБ). Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 205 с.
2. Аналіз і розробка інвестиційних проєктів: навчальний посібник / Цигилик І.І., Кропецька С.О., Білий М.М., Мозіль О.І. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 160 с.
3. АТБ – на вістрі продовольчого фронту. Delo.ua. URL: <https://delo.ua/uk/retail/atb-na-vistri-prodovolcogo-frontu-395170/> (дата звернення: 09.08.2024).
4. Биковська А. С. Оцінка та удосконалення стратегії розвитку ТОВ «АТБ-Маркет». Студентські наукові студії: Молодіжний науковий журнал. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили. 2023.
5. Бондар М.І. Інвестиційна діяльність: монографія. К.: КНЕУ, 2018. 256 с.
6. Бутко М.П., Бутко І.М., Дітковська М.Ю. та ін. Менеджмент інвестиційної діяльності: підручник за заг. ред. М. П. Бутка. Київ: ЦУЛ, 2018. 480 с.
7. Власова Н. О., Сукачова С. М. Економіка та організація господарської діяльності торгових ринків: монографія. Харків, 2006. 185 с.
8. Вовчак О.Д. Інвестування: навч. посібник / О. Д. Вовчак. Львів: Новий Світ. 2000, 2007. 544 с.
9. Вороніна В. Л. Оцінка результатів управління господарською діяльністю торговельних підприємств України. Економіка та управління підприємствами. 2019. Вип. 27. С. 128–134.
10. Говоруха Ж.А. Теоретичні підходи до визначення поняття «інновація» . Наукові праці Національного університету харчових технологій. К. : НУХТ, 2018. № 35. С. 43-46.
11. Головінов М. І., Литвинов О. І. Стратегія розвитку підприємства: сутність і ознаки. Науковий вісник НЛТУ України. 2021. № 21.19. С. 224-228.
12. Горбенко О. В. Ринок продуктової роздрібної торгівлі в Україні: формати, мережі, розвиток національний транспортний університет.

Молодий вчений. 2023. № 9. Ч. 1. С. 59–66.

13. Горник В.Г. Інвестиційно-інноваційний розвиток промисловості: монографія / В.Г. Горник, Н.В. Дацій. К.: НАДУ, 2005. 200 с.

14. Груба Г.І. Розвиток інноваційної діяльності в Україні : теорія, методологія, стратегія державної політики: монографія. Київ: ДКС центр, 2019. 363 с. 1

15. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с.

16. Гуржій Н. М., Колтунік А. Ю. Особливості сучасних підходів до стратегічного управління розвитком підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2022. № 14. С. 345-347.

17. Гуткевич С. О., Смик Р. Ю., Занозовська О. Г. Пріоритети інвестиційної діяльності в сучасних умовах: монографія. Харків: Діса плюс, 2019. 172 с

18. Гуторов О. І., Ярута М. Ю, Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності: навчальний посібник. Харків: Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2019. 227 с.

19. Дикань В. Л. Стратегічне управління: навч. посіб. / В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. В. Маковоз та ін. Київ: ЦУЛ, 2013. 272 с.

20. Дорошко О.О. Особливості інноваційного розвитку України. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 5. С. 21-24.

21. Дудар Т. Г. Інноваційний менеджмент : навч. посібК. : ЦУЛ, 2019. 256 с.

22. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник . Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.

23. Загородній А.Г., Вознюк Г.А., Партин Г.О. Інвестиційний словник: навч.посібник. Львів: Бескид Біт, 2005. 512 с.

24. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів

вищої школи. Одеса : «Атлант», 2018. 184 с.

25. Інвестиційний менеджмент: курс лекцій / О.І. Гуторов / Харк. нац.аграр.

26. Інвестиційний менеджмент: навч. посібник / С. О. Погасій, О. В. Познякова, Ю. В. Краснокутська; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2009. 337 с.

27. Інвестування: навч. посібник / Г.Б.Погріщук, В.В. Руденко. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 277с.

28. Коваленко Ю.М. Інвестиційний аналіз: підруч. / Ю.М. Коваленко, А.А.Пересада, С.В. Онікієнко. К.: КНЕУ, 2003. 485 с.

29. Козаченко Г.В., Антіпов О.М., Ляшенко О.М., Дібніс Г.І. Управління інвестиціями на підприємстві. К.: Лібра, 2004. 368 с.

30. Костюкевич Р. М. Інвестиційний менеджмент: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2011. 270 с.

31. Кравчук І.П., Попадюк О.В., Лучик О.І. Інвестування: опорний конспект лекцій. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 120 с.

32. Краус Н.М. К 78 Інвестиційний менеджмент: навчально-методичний посібник. Полтава: Астроя, 2011. 176 с.

33. Ладика С.В. Теоретичні аспекти інноваційної політики підприємства. Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Пріоритетні напрямки розвитку змішаної економіки» (18–19 жовтня 2017 рік). К.: КНУТД, 2017. С. 32–34.

34. Левандівський О.Т. Теоретичні засади інвестиційної діяльності. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: наук. журнал. Івано-Франківськ, 2016. Том 1, вип. 12. С. 98–104

35. Левицька С. О., Полухович М. Д. Джерела фінансування інноваційної діяльності в Україні. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал. Острог: Видво НУ»ОА», березень 2017. № 4 (32). С. 55–58.

36. Марков Б. М. Розвиток роздрібної торгівлі: теоретичний аспект.

Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. №7, частина 2, 2018. С. 89-92.

37. Микитюк П. П., Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Сkochилян С. М. Інноваційний розвиток підприємства: навчальний посібник. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.

38. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 276 с.

39. Олійник Ю.А. Теоретичні засади визначення сутності інноваційних процесів в Україні, 2017. с. 182–187.

40. Офіційний веб-сайт ТОВ «АТБ-маркет». URL: <https://www.atbmarket.com/uk> (дата звернення: 12.07.2024).

41. Павлова В. А. Дослідження торговельного асортименту спеціалізованого магазину як основа його оптимального формування. Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму: зб. наук. праць. 2012. № 1 (5). С. 293-300.

42. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. К.: Лібра, 2002. 472 с.

43. Писаренко Т.В., Кваша Т. К., Рожкова Л.В., Коваленко О.В. Інноваційна діяльність в Україні у 2019 році: науково-аналітична доповідь. К: УкрІНТЕІ, 2020. 45 с.

44. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк Л. Д., Булгакова С. О., Куліш А. П. Фінанси підприємств: Підручник. 6 вид., перероб. та доп. Київ: КНЕУ, 2006. 552 с.

45. Пономаренко І. В., Віннікова І. І. Аналіз ринку продуктового ритейлу в Україні. Економіка та управління підприємствами. Випуск 32. 2021. С. 193-200.

46. Правдива історія АТБ-Маркет. Forbes Україна. URL: <http://forbes.net.ua/magazine/forbes/1336454-pravdivaya-istoriya-atb-market> (дата звернення: 09.07.2024).

47. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: монографія / З. С. Варналій, А. І. Мокій, О. Ф. Новікова та ін.; Нац. ін-т стратег. досліджень. Київ: Знання України, 2005. 498 с.
48. Розумний супермаркет: як працюють каси самообслуговування в Україні. URL: <https://psm7.com/technology/umnyj-supermarket-kak-rabotayutkassy-samoobslyzhivaniya-v-ukraine.html> (дата звернення: 10.06.2024).
49. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2010. 223 с.
50. Семенчук І. М. Сучасний стан та тенденції розвитку франчайзингу в торговельній сфері економіки України. Стратегія економічного розвитку України: зб. наук. пр. М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана; редкол.: О. М. Гребешкова (голов. ред.) та ін. Київ: КНЕУ, 2022. Вип. 46. С. 195–207.
51. Сенишин О. Сутність та структурно-функціональна характеристика продовольчого комплексу України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2022. Вип. 4. С. 250–255.
52. У 2023 році у «АТБ-Маркет» на 22,4 відсотки зріс товарообіг. АТБМаркет. URL: <https://www.atb.ua/section/novini-korporatsiyi-4/article/u-2019-rotsiu-atb-market-na-224-vidsotki-zris-tovaroobig-109> (дата звернення: 10.06.2024).
53. Федоренко В.Г., Гойко А.Ф. Інвестознавство: підручник / За наук. ред. В.Г. Федоренка. К.: МАУП, 2000. 408 с.
54. Чорна М.В. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємств: монографія. Харків: ХДУХТ, 2017. 210 с.
55. Чорна М., Безгінова Л., Дядін А. Оцінка ефективності підприємницької діяльності в роздрібній торгівлі: монографія. Харків: Лідер, 2018. 218 с.
56. Шевчук В.Я., Рогожин П.С. Основи інвестиційної діяльності. К: Генеза, 2017. 384 с.

ДОДАТКИ

Основні показники оцінки ефективності інвестиційної діяльності
підприємства

Показник	Розрахунок	Сутність
Чистий дисконтований дохід (NVP)	$NPV = \sum_{k=1}^n \frac{CF_k}{(1+r)^k} - IC$	Використовується для визначення абсолютної величини ефекту від реалізації проекту
Внутрішня норма дохідності (IRR)	$IRR = r_1 + \frac{NPV_{r1}}{NPV_{r1} - NPV_{r2}} \times (r_2 - r_1)$	Розраховуються верхня межа припустимого рівня дисконтованої ставки, перевищення якої робить проект збитковим
Індекс рентабельності (PI)	$PI = \frac{\sum_{k=1}^n \frac{CF_k}{(1+r)^k}}{IC} = \frac{NPV}{IC} + 1$	Використовується для визначення відносної величини ефекту від реалізації проекту
Модифікована внутрішня норма дохідності (MIRR)	$MIRR = \sqrt[n]{\frac{\sum_{k=1}^n CF_k \times (1+r)^{n-k}}{\sum_{j=0}^m \frac{IC_j}{(1+r)^j}}} - 1$	Модифікована внутрішня норма дохідності передбачає надходження такої внутрішньої норми дохідності, яка дозволяє спів ставити поточну оцінку інвестиційних витрат та майбутню вартість грошового потоку за проектом, розраховується при визначенні відсоткової ставки
Період окупності (PP)	$PP = IC / CF$	Визначає тривалість часу, протягом якого не дисконтовані прогнози надходження грошових коштів перевищують не дисконтовану суму інвестицій, тобто це кількість років, необхідних для відшкодування інвестицій.
Дисконтований період окупності (DPP)	$DPP = \frac{IC \times n}{\sum_{k=1}^n \frac{CF_k}{(1+r)^k}}$	Визначає проміжок часу необхідний для того, щоб відшкодувати початкові інвестиції з урахуванням часу
Коефіцієнт рентабельності інвестицій (ROI)	$ROI = \frac{ЧП_p}{IC}$	Дає змогу визначити, яку суму інвестиції треба витратити для отримання однієї грошової одиниці чистого прибутку

Звіт про фінансові результати за 2023 рік

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	50 026.70	44 148.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	161 515.10	139 659.00
Інші операційні доходи	2120	114 449.60	98 750.00
Інші операційні витрати	2180	387.30	536.00
Інші доходи	2240	0.50	2.00
Інші витрати	2270	0.00	1.00
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	164 476.80	142 900.00
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	161 902.40	140 196.00
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	2 574.40	2 704.00
Податок на прибуток	2300	160.40	0.00
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	2 414.00	2 704.00